

آفتاب

◆ تعطیلات پردردسر

◆ در غیاب شفافیت

◆ ساماندهی چک‌ها

◆ ما خوزستان هستیم

◆ سامانه اختصاصی مدیریت نقدینگی

نشریه داخلی بانک خاورمیانه ◆ شماره ۶ ◆ فروردین ۱۳۹۴

تعطیلات پردردسر

مسیری برای تازگی ملی

شیوه‌های پرداخت در طول تاریخ

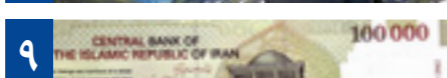
نام ماه‌های ایرانی از کجا آمده؟

پایش ورودی‌ها

سکه، اسکناس، بیت کُین

در غیاب شفافیت

پول در ایران زمین

ساماندهی چک‌ها

سازماندهی مجدد؛ شاه کلید موفقیت

قیمت هنر

مردی با آرزوهای بزرگ

اخبار اقتصادی / لزوم شکل‌گیری بازار رهن ثانویه

ما خوزستان هستیم

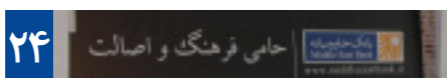
قلم صریح سریع

جشن نوروز

اخبار بانک خاورمیانه

سردبیر: محسن کریمی

دبیر اجرایی: هومن جهانگرد

زیر نظر مدیریت ارتباطات بانک خاورمیانه

همکاران این شماره:

فرشید ایزدمهر، ندا بیات، زکریا جهانگیری، مجید خادم‌الحسینی،

مریم ذوالفقار، سید جعفر رحیمی، محسن شاکری،

پیام طراوتی، محمد کوثری، سوگل گنجوری، سعید معتری‌زاده، زهرا نوری،

لاله ولی‌پور

طرح پشت جلد:

پیمان یانی‌شرکا

صفحه آرای و تصویرسازی روی جلد:

حنانه نیازمند

■ آفتاب خاورمیانه یک نشریه داخلی و مستقل است که تمامی حقوق

آن به بانک خاورمیانه تعلق دارد.

■ مسؤلیت مطالب نشریه با پدیدآورندگان است و انتشار آن‌ها لزوماً

به معنی تأیید تمام یا بخشی از مطالب نیست.

■ نقل مطالب از نشریه با ذکر منبع بلامانع است.

■ منابع در آرشيو نشریه موجود است.

آفتاب خاورمیانه آماده دریافت دیدگاه‌های شماست.

لطفا نظرات و مقالات خود را از طریق پست الکترونیک یا

نشانی پستی برای ما ارسال نمایید و یا با ما تماس بگیرید.

نشانی: تهران، خیابان قصیر، نبش خیابان پنجم، شماره ۲،

ساختمان مرکزی بانک خاورمیانه

کد پستی: ۱۵۱۳۶۴۵۷۱۷

صندوق پستی: ۴۴۴۵-۱۵۸۷۵

تلفن: ۴۲ ۱۷۸۰۰۰

دورنگار: ۸۸۷۰۱۰۹۵

پیام کوتاه: ۳۰۰۰۴۲۱۷۸

مرکز ارتباط با مشتریان: ۸۸۷۲۶۶۹۰

www.middleeastbank.ir

info@middleeastbank.ir

بانک خاورمیانه بانک منتخب فعالان موفق اقتصادی

بانک خاورمیانه
Middle East Bank

www.middleeastbank.ir
info@middleeastbank.ir

خیابان قصیر

نبش خیابان پنجم، شماره ۲

کد پستی: ۱۵۱۳۶۴۵۷۱۷

صندوق پستی: ۴۴۴۵-۱۵۸۷۵

تلفن: ۴۲۱۷۸۰۰۰

فکس: ۸۸۷۰۱۰۹۵

تعطیلات پردردسر

محسن کریمی |مدیر ارتباطات بانک خاورمیانه

◆ بر اساس تقویم سال ۱۳۹۴ خورشیدی نوروز ۱۴ روز تعطیلی رسمی و غیر رسمی به همراه خواهد داشت. سایر تعطیلات رسمی در سال ۹۴ نیز ۱۷ روز است و اگر روزهای جمعه را نیز محاسبه کنیم روزهای تعطیل به ۸۱ روز می‌رسد و در صورت احتساب روزهای پنج‌شنبه که تعطیل رسمی نیستند این عدد به ۱۲۷ روز افزایش می‌یابد. با در نظر گرفتن این موضوع که هر شخص در طول سال تقریباً از ۳۰ روز مرخصی هم استفاده می‌کند روزهای غیر کاری به ۱۵۷ روز می‌رسد یعنی یک فرد ۵ ماه از سال به دلیل تعطیلی عملاً از چرخه اقتصادی و تولید خارج خواهد بود.

طبق محاسبه‌ای که در سال ۹۳ انجام شده‌است هر روز تعطیلی برای اقتصاد ایران بین ۸۰۰ تا ۱۴۰۰ میلیارد تومان هزینه دارد. با این مقیاس ۱۴ روز تعطیلات نوروز دست‌کم بیش از ۱۱،۲۰۰ میلیارد تومان هزینه به اقتصاد کشور تحمیل می‌کند چیزی نزدیک‌به ۳/۵ میلیارد دلار.

نگاهی می‌کنیم به تعطیلات سال نو در سایر کشورها. معمولاً یک روز تعطیلی به مناسبت سال نو پیش‌بینی شده و در صورت نیاز مردم از مرخصی‌های استفاده‌نشده خود در طول سال برای طولانی‌کردن تعطیلات سال نو استفاده می‌کنند. کشور چین در دوران پیش از اقتصاد آزاد تعطیلات چند هفته‌ای برای سال نو داشت ولی پس از برنامه‌ریزی جهش اقتصادی، این تعطیلات به ۵ روز و بعدها به ۳ روز کاهش یافت.

چند سال پیش طرحی برای کاستنن از تعطیلات تهیه شد که براساس آن قرار بود ۲۵روز تعطیلات رسمی کشور به ۱۶روز کاملاً تعطیل و ۴ روز نیمه‌تعطیل تبدیل شود و ۹ روز از تعطیلات رسمی کشور حذف گردد که به دلایلی این طرح مسکوت ماند و پیگیری نشد.

در خوش‌بینانه‌ترین برآورد، ساعت کار مفید در ایران روزی ۲ ساعت است و در کشورهای پیشرفته دنیا در بدبینانه‌ترین برآورد این رقم به ۵ ساعت در روز می‌رسد. در واقع کشورهای پیشرفته از ۴۴ ساعت کار در هفته ۲۸ ساعت کار مفید انجام می‌دهند، در حالی‌که این رقم در ایران ۱۱ ساعت است.

در کنار این موضوع، تقویم کشور ما با تعطیلات آخر هفته در سایر کشورهای دنیا به‌هیچ‌عنوان هماهنگی ندارد. این‌موضوع بر تجارت خارجی ایران تأثیری صدچندان داشته و صادرات و واردات ما را با مشکل مواجه کرده است. اقتصاد ایران خسارت زیادی را به ازای عدم هماهنگی تقویم اداری و کاری کشور با تقویم بین‌المللی پرداخت می‌کند. با توجه به تفاوت تعطیلات ما و سایر کشورهای جهان، فقط روزهای دوشنبه، سه‌شنبه و چهارشنبه می‌توانیم با اقتصاد دنیا ارتباط داشته‌باشیم. درحالی‌که این عدد برای سایر کشورها پنج روز است.

بیشترین زیان این تعطیلات متوجه بخش خصوصی می‌شود زیرا برخلاف تمایل این گروه برای کسب و کار و تولید، دولتی بودن اقتصاد ایران تعطیلی بنگاه‌ها را به بخش خصوصی تحمیل می‌کند. البته با توجه‌به سهم بالایی که دولت در اقتصاد ایران دارد، بخش عمده‌ای از این زیان به دولت نیز تحمیل می‌شود و منابع ملی علناً تلف می‌شود.

بر اساس تحقیقی که در سال ۹۱ در تهران انجام‌گرفت، کارفرمایان به ازای هر روز تعطیلی ۸۰ میلیارد تومان حقوق و دستمزد به کارکنان خود می‌پردازند، درحالی‌که آن‌ها کاری انجام نمی‌دهند.

طبق آمار سال گذشته، یک روز تعطیلی تهران که به‌دلیل آلودگی هوا اتفاق افتاد ۳۵۰ میلیارد تومان هزینه کاهش تولید و بهره‌وری برای کشور ایجاد کرد. با این هزینه می‌توان مدرسه ساخت، بازسازی کرد و زیربنا ایجادکرد.

یکی دیگر از تأثیرات منفی تعطیلات، نبود مدیریت زمان با توجه به شرایط اقتصادی است. تعطیلی بانک‌ها و ادارات، عدم‌پرداخت تعهدات مالی را در پی خواهدداشت و خسارات ناشی از آن بخش بازرگانی و تجاری کشور را در سطح داخلی و بین‌المللی با مشکلات فراوانی مواجه می‌کند.

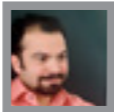
از سویی تعطیلات اجباری که در روزهای میانی هفته پیش می‌آید عملاً اجازه برنامه فراغت یا سفر را برای افراد فراهم نمی‌کند و معمولاً منجر به استفاده از مرخصی برای تکمیل تعطیلات و یا گذراندن روز تعطیل بدون هیچ برنامه‌ای می‌شود. در بیشتر کشورها مناسبت‌های رسمی به تعطیلات آخر هفته منتقل می‌شود تا فعالیت‌های تولیدی و اقتصادی دچار رکود نشوند. با توجه به این‌که بیشتر تعطیلات رسمی بر اساس گاهشمار قمری تنظیم می‌شود امکان انتقال تعطیلات به روزهای آخر هفته ظاهراً وجود ندارد.

اما به اعتقاد برخی از کارشناسان، تعطیلات بحث جدی اقتصاد کشورمان نیست، چرا که ابتدا باید بهره‌وری را در اقتصادایران بالا برد و آن وقت با ۲ برابر شدن تعطیلات موجود باز هم تولید ناخالص داخلی کم نخواهد شد. در حال حاضر، بهره‌وری در ایران در مقایسه با برخی از کشورها بسیار پایین است. در حالی‌که در برخی کشورها ۸ تا ۱۰ درصد بهره‌وری وجود دارد، در ایران این رقم در حدود نیم درصد است یعنی یک بیستم. با توجه به این مسئله، می‌توان ادعا کرد تنها مشکل اقتصاد ایران «تعطیلات» نیست و مسائل دیگری مثل بهره‌وری اهمیت بیشتری دارند. تعطیلات مدیریت‌نشده به غیر از آنکه به اقتصاد داخلی کشور زیان‌هایی می‌رساند، به مبادلات اقتصادی و روابط بین‌المللی ما نیز آسیب می‌رساند.

با توجه به وجود تحریم‌های بین‌المللی و عقب بودن از برنامه‌های کلان اقتصادی، پایین بودن بهره‌وری نیروی کار این الزام را گوشزد می‌کند که به‌جای افزایش تعطیلات، باید زمان کار و تولید را بیشتر کار کنیم. ■

مسیری برای تازگی ملی

هومن جهانگرد

کارشناس مدیریت ارتباطات بانک خاورمیانه

◆ ۱. نرخ تورم کشور بنابر آمار بانک مرکزی به‌زدیکی ۱۵درصد رسیده‌است. تورم به هسته سخت رسیده و تلاش بیشتری از سوی دولت و ملت برای کاهش آن مورد نیاز است. وقتی تورم وارد هسته سخت می‌شود زمان اتخاذ سیاست‌های ایجابی از سوی دولت است. سیاست‌هایی مانند سیاست‌های مالی و پولی مناسب، سیاست‌های بهبود سمت عرضه و سیاست‌های بهبود کسب‌وکار و ارتقاء تمام حلقه‌های زنجیره تامین. همچنین لزوم استفاده از ابزارهای استقراضی برای توسعه بازار سرمایه. دولت تدبیر و امید در مسیر ساماندهی اوضاع نابسامان اقتصادی کشور است. اگر فاز اول برنامه‌های دولت را برای ساماندهی اقتصاد ایجاد ثبات در نظر بگیریم دولت توانسته اقتصاد را به‌ثبات برساند. ما برای اتخاذ هر تصمیمی به ثبات محتاجیم.

۲. گرچه ارزش سهام سقوط کرده ولی هنوز در مرحله بحرانی نیست و امید برای بهبود بازار سهام وجود دارد. در بعضی دوره‌ها حتی امیدی به بهبود اوضاع وجود ندارد. ولی در کشور ما امید جاریست. امید به پایان مناسب مذاکرات هسته‌ای که باید با لغو سریع تمامی تحریم‌ها همراه باشد تا توافق خوب صورت بگیرد. امید به بهبود اوضاع اجتماعی که پایه توسعه اقتصادی است و با همراه شدن مردم صورت می‌گیرد.

۳. سال ۱۳۹۳، سال اقتصاد و فرهنگ بود. اقتصاد، با ثبات به کار خود پایان می‌دهد و اما فرهنگ ما که تبلور آن در برخوردهای اجتماعی و شیوه کنارآمدن با مشکلات و نحوه تعامل با اطراف نمایان می‌شود با تدبیر ملت و دولت همراه نگشسته است. رئیس‌جمهور گرامی سعی کرده‌اند در سخنان خود مردم را بیشتر آگاه سازند و آن‌ها را به تعامل انسانی با محیط‌زیست ترغیب کنند، اما کافی نیست. تا زمانی که اهمیت موضوع درک نشود، نمی‌توان به اصلاح اوضاع امید داشت. واقع‌بینانه این‌است که امیدی به بهبود تعامل با محیط در کشور نیست و نابودی منابع آب که مایه حیات است و منابع طبیعی دیگر مانند جنگل‌ها و مراتع و پوشش گیاهی و تخریب زیست‌گاه‌های جانوری با سرعت ادامه دارند و ریزگردها در سرزمین‌های نفتی ایران جان را به‌لب رسانده‌اند. اگر اقتصاد ما پیشرفت کرد و صنعت ما مدرن شُدد و به تولید و صادرات انبوه رسید، ممکن نیست که با محیط زیستی مخروبه و بی‌جان، به خاطر اختراعات دیگر جشن و همایش بتوان برگزار کرد.

۴. سال ۱۳۹۴ مانند بقیه سال‌ها ۱۲ ماه دارد. رشد اقتصادی در چنگال رشد تک‌تک افراد جامعه است. این رشد وابسته‌به میزان اهمیتی است که من برای خودم و کشورم قایل هستم. اگر برایش ارزش بالایی متصور باشم به رشد خود متعهد می‌شوم و تلاش می‌کنم در زمان کمتر، با کیفیت بیشتر، اعمال موثر بیشتری را به‌پایان رسانم. برنامه‌ریزی برای موفقیت براساس بازه‌های ۱۲ ماهه برای پیشرفت کشور ما کافی نیست. ما باید برای تک‌تک قافیق برنامه داشته باشیم. برنامه یک هفته ما مشخص باشد. "ما می‌توانیم" باید در عمل نشان داده شود؛ به آنچه می‌دانیم عمل کنیم. تجربه کشورهای دیگر در اختیار ماست. اما زندگی به شیوه‌ای که ادامه می‌دهیم حاکی از عدم بهره‌گیری از تجارب است. آزمون و خطاهایی که در حیطه‌های شخصی و عمومی صورت می‌گیرند با صرف هزینه همراهند و نتایجی که می‌گیریم مطلوب نیستند. زمانی که صرف می‌کنیم منبعی تجدیدناپذیر است. مدیریت زمان و هزینه کلیت علم مدیریت است و هرآنچه در این حیطه در جریان است برای مدیریت بهینه این دو موضوع است. بنابراین کشور ما به برنامه‌ریزی‌های دقیق و انسان‌های دقیق احتیاج دارد. کیفیت قرین دقت و سرعت قرین احتیاط است.

۵. کشور ما باید در یکسال به‌اندازه چندسال پیشرفت کند. رشد اقتصادی مطلوب کشور ما ۱۰ درصد و بیشتر است. یا باید بگوییم رسیدن به این ۱۰ درصد ناممکن است یا باید بگوییم این پیشرفت ۱۰ درصدی کم است و باید ۲۰ درصد رشد داشته باشیم و با التزام به اصول پیشرفت و تداوم ثبات و پیشرفت حرکت کنیم. اگر یک روز پیشرفت کنیم و یک روز عقب بمانیم قطعاً بی‌فایده است.

۶. با کاهش قیمت نفت، قیمت انرژی افزایش خواهد یافت. ما باید بر شیوه‌های بهینه مصرف انرژی سرمایه‌گذاری کنیم و مصرف بهینه را در تمامی عرصه‌ها به کار بگیریم. بهترین زمان است که با شناورسازی قیمت انرژی به اقتصاد کشور کمک کنیم و سطح زندگی افراد جامعه را بالا بریم.

۷. بخشی از اولویت‌های کشور در سال ۹۴ از این قرارند:

تشویق مردم به رعایت قوانین، سرمایه‌گذاری در بخش آموزش مهارت‌ها. کاهش مصرف انرژی و آزادسازی قیمت، حراست از محیط زیست کشور و منابع طبیعی، کاهش تعطیلات و افزایش بهره‌وری و رفاه عمومی و سطح زندگی، ایجاد فرصت‌های سرمایه‌گذاری برای افراد داخلی و خارجی، تداوم کاهش نرخ تورم و افزایش رونق، ایجاد مشاغل آبرومند و ترسیم آینده برای نسل‌های مختلف. بهار آغاز تازگی است. ■

شیوه‌های پرداخت در طول تاریخ

ماقبل تاریخ

در دوران ما قبل تاریخ، اقتصاد بخششی یا Gift Economy رواج داشت، چون انسان‌ها در گروه‌های کوچکی زندگی می‌کردند و نیازها محدود بود، وابستگی بالایی میان نیازهای بشری وجود داشت و هنوز اقتصاد تهاثری نیز متولد نشده بود. در این جوامع نیازها از طریق به اشتراک‌گذاری برطرف می‌شد و فرد انتظار دریافت مابه‌ازایی در قبال کالای به اشتراک گذاشته شده خود نداشت.

تهاثرت

اقتصاد تهاثری بعدها به مرور رواج می‌یافت زمانی که دادوستد قرار بود میان دو گروه از انسان‌ها صورت گیرد یا اختلافی حل‌وفصل شود.

۹۰۰۰ تا ۶۰۰۰ سال قبل از میلاد، دام

بشر خیلی زود به دامپروری روی آورد. دام‌ها از مواردی بودند که برای تهاثرت یک استاندارد مناسب محسوب می‌شدند. مثلا هر گاو به‌عنوان ۲ گاو دادوستد می‌شد.

۱۲۰۰ سال قبل از میلاد، صدف

صدف حلزون یا نرم‌تنان دریایی برای زمان‌های متمادی به عنوان یکی از واحدهای پولی فراگیر استفاده می‌شد. این موارد کمیاب بودند و امکان تقلب و کپی کردن نیز در مورد آنها صادق نبود.

۱۰۰۰ سال قبل از میلاد، ابزار

همچنان، ابزار مختلف به عنوان کالای تهاثری استفاده می‌شد؛ بیل، کلنگ، تبر و چاقو.

۱۰۰۰ سال قبل از میلاد، برنز و مس

طبق شواهد کشف شده نخستین بار در منطقه خاورمیانه از برنز و مس برای ضرب سکه استفاده شده‌است. این سکه‌های ضرب شده به عنوان اولین پول‌های فلزی شناخته می‌شوند.

۵۰۰ سال قبل از میلاد، نقره

اولین سکه‌های نقره‌ای در سارد ضرب شدند. سارد در ترکیه کنونی قرار دارد. آيازهایی که از طلا گرفته می‌شد نیز برای ضرب این‌گونه سکه‌ها مناسب بودند.

۱۲۰۰ سال قبل از میلاد، پول چرمی

چینی‌ها به عنوان پدر پول کاغذی مطرحند. پیش از اختراع چاپ، چینی‌ها از پوست گوزن سفید، پول تولید کردند.

۸۰۶ میلادی، پول کاغذی

یکی از دلایل رواج پول کاغذی، وزن آن نسبت به پول فلزی بود. در سال ۸۰۶ میلادی در نتیجه اختراع چاپ پول کاغذی در چین تولید شد.

۱۵۳۵ میلادی، صدف

پوست صدف را سرخوستان در آمریکا برای تسهیل دادوستد استفاده می‌کردند. پس از مهاجرت اروپایی‌ها به آمریکا، استفاده از این واحد پولی در میان آن‌ها نیز رواج پیدا کرد.

۱۸۹۱ میلادی، امریکن اکسپرس

این شرکت در سال ۱۸۹۱ چک مسافرتی منتشر کرد تا مسافران به حمل پول از اندازه اسکناس مجبور نباشند. این چک‌ها قابلیت نقدشوندگی داشتند.

۱۸۲۱ میلادی، طلا

در سال ۱۸۲۱ انگلیسی‌ها سکه طلا ضرب کردند و هر اسکناس نسبتی با سکه طلا پیدا کرد. از آن پس تا بیش از یک قرن طلا به عنوان پشتوانه پول استفاده می‌شد.

۱۹۳۰ میلادی، هراس بزرگ

انتخابات دهه ۱۹۳۰ باعث شد تا طلا دیگر به عنوان پشتوانه پول نتواند مطرح باشد و پول فبات شکل بگیرد. هزینه‌های بالای نظامی یکی از دلایل خروج طلا از چرخه پشتوانه اسکناس بود.

CHARG-IT

۱۹۴۶ میلادی، جان بیگینز

در ۱۹۴۶ جان بیگینز اولین کارت اعتباری را معرفی کرد. Charg-It امکان انتقال صورت حساب را به بانک بیگینز فراهم می‌کرد. بانک مبلغ را به فروشنده می‌داد و از خریدار دریافت می‌کرد. امکان استفاده از این کارت‌ها در محدوده آن بانک امکان‌پذیر بود و خریدار می‌باید در بیگینز حساب می‌داشت.

۱۹۶۶ میلادی، کارت‌های اعتباری امروزی

کارت‌های اعتباری که امروز متداول شده‌اند از سال ۱۹۶۶ پاب شدند. بانک آمریکا برندی با نام bankamerica ایجاد کرد که بعدها به VISA CARD تبدیل شد. هر چه استفاده از این کارت‌ها بیشتر شد شرکت‌های ثالثی که خدمات مربوطه را ارائه می‌دادند، افزایش پیدا کردند.

۱۹۸۳ میلادی، RFID

چارلز والتون در سال ۱۹۸۱ اختراع RFID را ثبت کرد. این تکنولوژی بعدها بر روی اتومبیل‌ها قرار گرفت تا پرداخت عوارض جاده‌ای را تسهیل کند.

۱۹۹۵ میلادی، آمازون و ای بی

آمازون و ای بی در سال ۱۹۹۵ تاسیس شدند و تراکنش‌های آنلاین را بیشتر کردند.

۱۹۹۸ میلادی، بیلپوینت

بیلپوینت توسط ای بی تاسیس شد تا کار پرداخت را آسان کند.

BILLPOINT

۲۰۰۷ میلادی، توسعه بانکداری همراه

عرضه IPHONE به طور کلی بر تمامی عرصه‌ها تاثیر گذاشت.

اکنون، انواع فن‌آوری‌های دردست تحقیق

در حال حاضر با توجه به بسترهای متفاوتی که برای پیشرفت وجود دارند، تحقیقات زیادی برای ارتقا مدل‌های پرداختی در حال انجام است.

Diners Club

۱۹۵۰ میلادی، داینرز کلاب

این کارت اعتباری تقریباً اولین کارتی بود که در مقیاس بالا مورد استفاده قرار گرفت. در سال ۱۹۵۱ تقریباً ۲۰ هزار نفر از آن استفاده می‌کردند.

۱۹۷۲ میلادی، ATM

خودپرداز در واقع اولین دستگاه بانکداری الکترونیک بود و نیاز مراجعه به شعب را کاهش می‌داد.

۱۹۹۴ میلادی، اینترنت

در پی شکل‌گیری اینترنت برای استفاده عموم به همت آقای تیم برنرز-لی، پیژا هات محصولات خود را به صورت آنلاین به فروش رساند. به این ترتیب بانکداری اینترنتی رواج خود را آغاز کرد.

۱۹۹۷ میلادی، کوکاکولا

کوکاکولا در فنلاند امکان تهیه نوشیدنی‌ها را از طریق پیامک فراهم کرد.

۱۹۹۹ میلادی، PayPal

Paypal در سال ۱۹۹۹ میلادی تاسیس شد و به سرعت به شیوه پرداخت منتخب کاربران ای بی تبدیل شد.

PayPal

۲۰۰۴ میلادی، NFC

در این سال NFC تشکیل شد تا پرداخت‌های آنلاین را تسهیل کند. به این ترتیب مردم توانستند با نزدیک کردن گوشی یا کارت به گیرنده، پرداخت‌های خود را انجام دهند.

۲۰۱۰ میلادی، Square

بنیان‌گذار توئیتر، جک دورسی با اختراع دستگاه Square امکان پرداخت‌های آنی از طریق کارت‌های اعتباری را فراهم کرد. این دستگاه به گوشی وصل می‌شود و کشیدن کارت، انتقال را ممکن می‌کند.

آینده، Implants

جمعیت پیشرفت‌ها این نظریه را ایجاد می‌کند که در آینده تراشه‌هایی در بدن خواهند بود که ارتباط را با گیرنده‌های مختلف برقرار خواهند کرد. آیا این اتفاق خواهد افتاد؟

ترجمه: هومن جهانگرد

منابع: postcarbon.org, Host Merchant Services, NBB Museum, creditcards.com Shvong paypal, NFC-fuorum

فروردین نام نخستین ماه فصل بهار و روز نوزدهم هر ماه در گاهشماری اعتدالی خورشیدی است. فروردین به معنای فروردهای پاکان و فرورهرهای ایرانیان است. بنابه عقیده پیشینیان، به‌مناسبت فرود آمدن فرورهای نیکان، هنگام نوروز را جشن فروردین نامیدند.

اردی بهشت

اردی بهشت نام دومین ماه سال و روز دوم هر ماه در گاهشماری اعتدالی خورشیدی است. در اوستا آشاوهیشتا و در پهلوی اشاوهیشت که کلمه‌ای است مرکب از دو جزء: جزء اول "اشا" به معنای راستی و درستی، تقدس و پاکی و جزء دیگر واژه "وهیشت" به معنای بهترین، بهشت فارسی به معنی فردوس از همین کلمه است.

خرداد

خرداد نام سومین ماه سال و روز ششم در گاهشمار اعتدالی خورشیدی است. در اوستا و پارسی باستان هئوروتات، در پهلوی خردات و در فارسی خرداد گفته شده که کلمه ای است مرکب از دو جزء: جزء "هئورَه" که صفت است به معنای رسا، همه، درست و کامل. دوم "تات" که پسوند است برای اسم مونث، بنابراین هئوروتات به‌معنای کمال و رسایی است.

تیر

تیر نام چهارمین ماه سال و روز سیزدهم هر ماه در گاهشماری اعتدالی خورشیدی است. در اوستا تیشریه، در پهلوی تیشتر و در فارسی صورت تغییر یافته آن یعنی تیر گفته شده است. تیشتر را در زبان های اروپایی سیریوس سیرویس خوانده‌اند. هر گاه تیشتر از آسمان سر بزند و بدرخشد مژده ریزش باران می‌دهد.

امرداد

اَمرداد نام پنجمین ماه سال و روز هفتم هر ماه در گاهشماری اعتدالی خورشیدی است. در اوستا آمِرتات، در پهلوی امرداد گفته شده که کلمه‌ای است مرکب از سه جزء: اول "ا" از ادات نفی به معنی نه، دوم "مِرتا" به‌معنی مردنی و نابود شدنی و سوم "تات" که پسوند و دال بر مونث بودن است. بنابراین امرداد یعنی بی‌مرگی و آسیب‌نپذینی یا جاودانی. امروزه این واژه به‌غلط مرداد گفته می‌شود.

شهریور

شهرپور نام ششمین ماه سال و روز چهارم هر ماه در گاهشماری اعتدالی خورشیدی است. در اوستا خشثروئثیریبه، در پهلوی شتریور نامیده می‌شده. کلمه‌ای است مرکب از دو جزء: "خشتر" که در اوستا و پارسی باستان و سانسکریت به‌معنی کشور و پادشاهی است و جزء دوم صفت است از "ور" به معنی برتری دادن. وئثریه یعنی برگزیده و آرزو شده و جمعا یعنی کشور منتخب یا امپراطوری برگزیده.

مهر

در سانسکریت میترا، در اوستا و پارسی میثرَ، و در پهلوی میتر، گفته می‌شود که از ریشه سانسکریت آمده به معنی پیوستن. اغلب خاورشناسان معنی اصلی مهر را واسطه و میانجی ذکر کرده‌اند. مهر واسطه است میان آفریدگار و آفریدگان. میثره در سانسکریت به معنی دوستی و پروردگار و روشنایی و فروغ است و در اوستا فرشته روشنایی و پاسبان راستی و پیمان است.

آبان

نام ماه هشتم از سال خورشیدی و نام روز دهم از هر ماه را آبان می‌نامند. در اوستا آپ در پارسی باستان آپی و در فارسی آب گفته می‌شود.در اوستا بارها آپ به معنی فرشته نگهبان آب استعمال شده و همه جا به صیغه جمع آمده‌است.

آذر

در اوستا آتَر، آتَر، در پارسی باستان آتر، در پهلوی آتر، و در فارسی آذر می‌گویند. آذر فرشته نگهبان است. آریاییان (هندوان و ایزدان) بیش از دیگر اقوام به عنصر آتش اهمیت می‌داده‌اند.

دی

در اوستا داتوش یا دادها به معنی آفریننده، دادار و آفریدگار است و غالباً صفت اهورامزدا است و آن از مصدر "دا" به‌معنی دادن و آفریدن است.

بهمن

در اوستا وهومنه، در پهلوی وهومن، در فارسی وهمن یا بهمن گفته‌شده که کلمه‌ای است مرکب از دو جزء: "وهو، به معنی خوب و نیک" و "مند" از ریشه من به معنی منش: پس یعنی بهمنش، نیک‌اندیش، نیک‌نهاد.

اسفند

دراوستا اسپنتا آرمیتی، در پهلوی اسپندر، در فارسی اسفند گفته‌شده که کلمه‌ای است مرکب از دو جزء: "سپند" که صفت است به‌معنی پاک و مقدس، آرمتی هم مرکب از دو جزء: "ارم" که قید است به‌معنی درست و به‌جا. "میتی" از مصدر من به‌معنی اندیشیدن. بنابراین آرمتی به‌معنی فروتنی، بردباری و سازگاری است و سپنته آرمتی به معنی بردباری و فروتنی مقدس است.

چرا هفت روز هفته؟

◆ در دوران باستان تنها معیار انسان‌ها برای محاسبه‌ زمان طلوع و غروب خورشید و شکل ظاهری ماه در آسمان بود. بر همین مبنا فقط ماه و روز به‌عنوان واحدهای زمان مطرح بود و تقسیم‌بندی به عنوان هفته وجود نداشت.

با شروع شهرنشینی و ایجاد رفتارهای شهری مانند داد و ستد و امور دیوانی لزوم تعیین روزهایی برای برگزاری بازارها و یا انجام امور حکومتی احساس شد. بابلی‌ها نخستین تمدنی بودند که برای برگزاری بازارهای محلی تقسیم‌بندی جدید ابداع کردند. آنها یک ماه را که معمولاً ۲۸ روز طول می‌کشید به چهار قسمت تقسیم کردند و هر هفت روز یک روز را برای انجام مراسم مذهبی و استراحت تعطیل می‌کردند. بعدها سایر تمدن‌ها نیز این روش را برگزیدند و در طول تاریخ این شیوه ادامه یافت.

مصری‌ها برای روزهای هفته نام‌گذاری کردند و آن‌ها را به اسسم پنج سیاره‌ای که در آن زمان شناخته شده‌بود به‌علاوه خورشید و ماه نامیدند. در صورتی‌که در آن زمان از وجود هشت سیاره اطلاع داشتند و ماه و خورشید را هم در نظر می‌گرفتند، احتمالاً تقسیم‌بندی ده‌گانه ابداع می‌شد. رومی‌ها نیز اسامی مصری را برای ایام هفته خود برگزیدند : روز خورشید، روز ماه، روز مریخ، روز عطارد، روز ژوپیتر، روز ونوس و روز ساتورن یا کیوان.

انگلساکسون‌ها برای نام‌گذاری از اسامی خدایان خود استفاده کردند که تقریباً همان خدایان رومی بوده‌اند. روز خورشید چنین شد، سانادوک یا ساندی، روز ماه مواندینگ یا ماندی خوانده می‌شد. روز مریخ روز تیبو که خدای جنگ آنها بود نامیده می‌شد و این روز تیوزدگ یا تیوزدی خوانده‌شد. به‌جای اسم عطارد اسم خدای ودن به چهارشنبه ونزدی داده‌شد. اسم رومی ژوپیتر روز خدای صاعقه "نور" شد، و تِززدی یا پنجشنبه گردید. روز بعد برای فریگ درست شد، که همسر خدای آن‌ها اودین بود و بنابراین فرایدی یا جمعه ساخته شد. روز کیوان به ساتِززدگ داده‌شد که از کلمه رومی ترجمه شده‌است، و سپس ساتزدی یا شنبه گردید.

در ایران باستان تقسیم‌بندی ماه‌ها بر اساس تقسیم هفت‌گانه نبود و هر یک از روزهای ماه نام خاصی داشت و هر گاه نام و نام روز یکسان می‌شد آن روز را جشن می‌گرفتند.

در سرزمین‌های عرب‌نشین نیز نام‌گذاری روزهای هفته برگرفته از تقسیم‌بندی مصریان بود ولی نام‌گذاری شیوه دیگری داشت: السبت، الأحد، الاثنين، الثلاثاء، الأربعاء، الخميس و الجمعة. پس از ورود اسلام به ایران این روش در ایران مرسوم شد و همان نام‌های عربی به فارسی ترجمه و تاکنون استفاده می‌شود. ■

تدبیر

بلندی‌های اسالم – خلخال/اردبیل

پایش ورودی‌ها

|**تحریریه آفتاب خاورمیانه**|

◆ اولین مرحله از پیشرفت یک مفهوم، ساده سازی آن است. مخاطب در مرحله اول زمانی‌که با سختی مواجه شود و نتواند درک کند، رها می‌کند. تدبیر امور با تمرکز و اندازه‌گیری ممکن است. بررسی میزان شادی امروزان، سکویی برای رسیدن به مرحله بعد است. چگونه می‌توانیم شادی را اندازه‌گیری کنیم؟ آیا من شاد هستم؟ خوشحالم؟ الکی خوشحالم؟ چرا باید خوشحال باشم؟ چرا نمی‌توانم خوشحال بمانم؟ آیا خوشحالی با جدیت در تناقض است؟ جواب سوال آخرمنفیست. شادی و جدیت در عرض یکدیگرند و منافاتی با هم ندارند. اما چگونه می‌شود خوشحالی را کشف کرد؟ دانستن اینکه نیاز داریم به کشف به ما کمک می‌کند تا بیشتر تلاش کنیم. محال است بدون تلاشی طاقت‌فرسا و صبر بخواهیم توقع پیشرفت و تغییر داشته باشیم.

پیش‌زمینه رهایی مغز از زوائد، کنترل ورودی‌های ذهن است. آنچه وارد ذهن خود می‌کنیم، سازنده اخلاق و رفتارماست و بر نرم‌افزار ما تاثیر می‌گذارد. ما باید شبیه به ذهن شما رسیده، با یک تلفن، می‌تواند از یاد برود و دیگری هم یادتان نیاید. بنابراین باید برای پاسخ‌گویی به تلفن‌ها حد و مرزی تعیین کرد.

یکی دیگر از مواردی که تمرکز را از ما می‌گیرد، شلوغی شهر است. شهری شلوغ با ۶ میلیون اتومبیل و ۱۲ میلیون جمعیت، امکان هر تمرکزی را می‌گیرد. پس آیا باید بی‌خیال تمرکز شد؟ خیر. باید برای به‌دست آوردن تمرکز در همین وضع تلاش کرد. تک‌تک افراد در تولید و تمدید تمرکز موثرند. من اول باید تمرکز درونی داشته‌باشم تا بتوانم به دیگری نیز آرامش را منتقل کنم. اگر من آدمی هستم که تمرکز ندارم و تمرکز دیگران را بسر هم می‌زنم و مدعی ایجاد تمرکز نیز هستم، راه به جایی نمی‌برم و بدترین تبلیغ، دست‌کم باید شبیه به آدم‌های متمرکز و آرام باشم تا احساس مناسبی را منتقل کنم.

ورزش کردن از راه‌های اصلی کسب آرامش و تمرکز است. دویدن، شنا و دوچرخه‌سواری، چون به استقامت نیاز دارند، علاوه بر آمادگی جسمی به ذهنی قدرتمند محتاجند و خود

ایجاد کننده قدرت هستند. بنابراین باید امتحان کرد. سازمانی که در آن مشغول به کار هستید نیز باید شرایطی را فراهم کند که کارکنان با خیال راحت به ورزش خود برسند. فراغت ذهنی داشته باشند. دغدغه‌ها محدود و هیجان‌انگیز باشند.

کارهای فکری و بازی‌های فکری که به تمرکز محتاجند مانند شطرنج، کنترل ورودی‌های ذهن را در بلندمدت آسان می‌کنند. برمی‌گردم به حرف استیو جابز که گفت: اگر می‌خواهید خلاق باشید، به هزاران کار و فکر دیگر باید بگویید نه!

اینجا هم همین است. اگر توانستید نه بگویید، می‌توانید به مرحله بعدی بروید. اگر نتوانستید، خوب در همین وضع فعلی باقی می‌مانید یا باقی می‌مانیم. نتیجه، دلخواه نیست.

یکی از توصیه‌هایی که مشاوران به ورزشکاران حرفه‌ای و سیاست‌مداران برجسته می‌کنند این است که تمرکزشان را اصلاً نباید از دست بدهند. برای همین این افراد در شرایطی قرار داده می‌شوند تا تحمل و تمرکزشان، بالا رود چراکه یک لحظه غفلت نتیجه‌ای فلاکت بار به‌همراه خواهد داشت.

داشتن برنامه روزانه، یکی از کارهای مهمی است که باید برای دست‌یابی به تمرکز انجام گیرد تا ورودی‌های ذهن کنترل شوند. آنچه عیان است اینکه در کشور ما برنامه‌ریزی نهادینه نشده و اصلاً درست فهمیده نشده است. بنابراین باید در مورد برنامه‌ریزی آموزش دید. زمانی که مورگان شوستر به ایران آمد و پیشرفت‌هایی حاصل شد، نتیجه برنامه‌ریزی صحیح بود. مورگان شوستر نه ایرانی‌ها را تولیدکننده کرد، نه خلاق. نه اصلاً هیچ کار دیگر. او تنها آنچه موجود بود را منظم و مرتب کرد و خوب خیلی زود هم به دلایل متعدد سیاسی و عدم تحمل کشورهایی که پیشرفت دیگری را تحمل نمی‌کنند، از کشور خارج شد.

حال با گذشت یکصد سال از آن دوره، هنوز در کشور ما برنامه‌ریزی با مشکلات فراوانی روبروست. پروژه‌هایی که سی سال است تمام نشده‌اند نمونه بارز این بی‌برنامگی‌ها هستند. باید برای حل این موضوع عمیقاً فکر کرده و تصمیم مناسب را بگیریم. ■

سکه، اسکناس

بیت‌کین

|**تحریریه آفتاب خاورمیانه**|

پول و کاربرد آن در مبادلات اقتصادی پیشینه‌ای چند هزار ساله دارد. قدیمی‌ترین سکه‌های کشف شده در مناطقی از کشور کنونی پاکستان کشف شده که مربوط به پنج‌هزار سال پیش از میلاد است.

پول هر پدیده و یا عاملی است که عموماً به‌عنوان وسیله‌ای برای مبادله و معیاری برای محاسبه ارزش اقتصادی و یا برای ذخیره ارزش اقتصادی و همچنین ابزاری برای پرداخت‌های آتی مورد استفاده قرار می‌گیرد.

در دوران ابتدایی انسان‌ها تمامی نیازهای خود را از طریق شکار و یا استفاده از منابع گیاهی رفع می‌کردند. کم کم با ظهور کشاورزی و آغاز پرورش حیوانات دیگر هر شخص یا خانواده نمی‌توانست به‌تنهایی تمام نیازهایش را تامین کند بنابراین سنت معاوضه کالا با کالا مرسوم شد.

مشکلی که خیلی زود به وجود آمد این بود که تبادل کالا از نظر تعداد و مقدار و همچنین از نظر نوع کالا محدودیت‌های زیادی داشت که مهم‌ترین آن نبودن معیار سنجش بود یعنی نمی‌شد یک کیلو گندم را با یک کیلو گوشت معاوضه کرد. از سویی به‌عنوان مثال پیدا کردن فردی که مایل باشد گندم بدهد و ذرت بگیرد کار ساده و همیشه در دسترس نبود. برای حل این مشکل راه ساده‌ای اندیشیده شد و آن استفاده از کالاهای واسطه‌ای بود مثل گندم، گوسفند یا ماهی که کالاهای پرمصرف و قابل دسترس بودند. مشکل این کالاها برای قابلیت فساد و یا غیر قابل تقسیم‌بودن آنها بود. در نتیجه انسان‌ها به‌سراغ اشیایی رفتند که قابل تقسیم، قابل نگهداری و قابل حمل باشند.

با کشف فلزاتی مانند مس، آهن، طلا و نقره که همه مزایای لازم را برای کالای واسطه داشتند به‌تدریج قطعاتی از این فلزها نقش پول را در جوامع بازی کردند. این قطعات فلزی در اندازه و وزن‌های مختلف به گردش درآمد و ارزش خرید این فلزات در واقع ارزش خود آن قطعه فلز بود و اعتبار یا پشتوانه دیگری نداشت. با تشکیل حکومت‌ها بر تولید و توزیع آنها نظارت می‌شد و به این منظور حکومت‌ها روی این قطعه فلزها نقش خاصی را حک می‌کردند و به‌این ترتیب سکه‌های اولیه به‌وجود آمدند. رواج سکه نشانه‌ای از پذیرش حکومت بود. بنابراین هر اندازه که حوزه جغرافیایی پذیرش یک سکه گسترده‌تر می‌شد حکومت پابرجا و پر قدرت‌تر به‌نظر می‌رسید .

کهن‌ترین پول فلزی کشف شده در جهان از موهنجودارو در پاکستان فعلی به دست آمده که حدود ۵۰۰۰ سال پیش ضرب شده است.

در ایران نیز قدیمی‌ترین سکه‌ها متعلق به ۴۰۰۰ سال پیش در شوش در جنوب غربی ایران کشف شده‌است.

واژه پول از کلمه یونانی (Obolos) گرفته شده‌است که سکه‌ای بوده برابر یک‌ششم درهم یا دراهم. گفته می‌شود این واژه در زمان اشکانیان به ایران راه‌یافت.

به‌دلیل تفاوت سکه‌ها در مناطق مختلف مسافران و بازرگانان در سرزمین‌های بیگانه برای استفاده از سکه‌های خود با مشکلاتی مواجه می‌شدند و این مشکلات زمینه‌ساز ظهور صرافان شد. صراف‌ها واسطه عملیات پولی بین بازرگانان در داخل و خارج از کشورها بودند و عملکردشان مقدمه نشر پول کاغذی و تشکیل بانک‌های امروزی شد.

صراف‌ها اسناد کاغذی در اختیار مشتریان خود می‌گذازند یا به اشخاصی که سکه و فلزات قیمتی خود را پیش آنها به امانت می‌گذاشتند سندی به‌عنوان "قبض رسید" می‌دادند. این اسناد که به همین عنوان "قبض رسید" معروف بودند به اعتبار صراف صادرکننده در بازار دست‌به‌دست می‌گشتند و عملاً وظایف پول مسکوک و رایج آن‌زمان را انجام می‌دادند.

رویه صرافان موجب ایجاد اسکناس شد که از بدو انتشار رابطه ثابتی بین ارزش اسکناس معادلاتی با طلا و نقره برقرار ساخت و قانون‌مند شد و از قرن نوزدهم در چارچوب مقررات قوانین پولی ویانکی هر کشور تحت عنوان پول قانونی رایج در اقتصاد و سرمایه‌داری متداول شد.

اسکناس

در زمان انقلاب فرانسه مجلس ملی آن کشور قانونی وضع کرد که به‌موجب آن کلیه اراضی متعلق به دولت به‌تصرف دولت درآمد و ملی گردید. به وثیقه اراضی مزبور دولت پول کاغذی منتشرکرد که "آسینیا" نامیده می‌شد و مفهوم آن این بود که کاغذهای مزبور به امضای دولت رسیده و تضمین شده‌است.

چندی بعد که در روسیه هم پول کاغذی رواج گرفت لغت فرانسوی "آسینیا" برای پول کاغذی انتخاب شد و با مختصر تحریفی در تلفظ آن اسکناس شد این لغت اسکناس در زمان فتحعلی‌شاه به ایران وارد شد و نام پول کاغذی اسکناس گردید در قرن هفتم هجری یک‌نوع پول کاغذی در ایران متداول گردید که آن را "چاو" می‌گفتند. اسکناس به‌صورت امروزی از سیزد سال قبل در اروپا مرسوم شد و اسکناس‌های کاغذی جای سکه‌ها را گرفتند.

طبق قرارداد رویتز، حق انحصاری نشر اسکناس به بانک شاهنشاهی ایران اعطا شده‌بود و اولین اسکناس رسمی ایران توسط آن بانک انتشار یافت. این اسکناس‌ها در ابتدا چندان مورد اقبال عمومی قرار نگرفت، بنابراین از طرفی دولت انگلستان، اسکناس‌های دولت شاهنشاهی را تضمین کرد و از سویی‌دیگر مجلس شورای ملی، با تصویب قانونی، استفاده از اسکناس‌های دولت شاهنشاهی را اجباری کرد.

بانک شاهنشاهی تا سال ۱۳۰۹ هجری شمسی به فعالیت خود در زمینه نشر اسکناس ادامه داد. بانک شاهنشاهی تا سال ۱۳۰۹ هجری شمسی به فعالیت خود در زمینه نشر اسکناس ادامه داد و پس از آن امتیاز چاپ اسکناس به بانک ملی ایران و بعداً با تاسیس بانک مرکزی انحصار آن به بانک مرکزی ایران داده شد.

اسکناس ۱۰۰۰۰ ریالی

اسکناس ۱۰۰۰۰ ریالی

اسکناس ۱۰۰۰۰ ریالی

اسکناس ۱۰۰۰۰ ریالی

اسکناس ۱۰۰۰۰ ریالی

اسکناس ۱۰۰۰۰ ریالی

اسکناس ۱۰۰۰۰ ریالی

اسکناس ۱۰۰۰۰ ریالی

اسکناس ۱۰۰۰۰ ریالی

اسکناس ۱۰۰۰۰ ریالی

اسکناس ۱۰۰۰۰ ریالی

اسکناس ۱۰۰۰۰ ریالی

اسکناس ۱۰۰۰۰ ریالی

اسکناس ۱۰۰۰۰ ریالی

اسکناس ۱۰۰۰۰ ریالی

اسکناس ۱۰۰۰۰ ریالی

اسکناس ۱۰۰۰۰ ریالی

اسکناس ۱۰۰۰۰ ریالی

اسکناس ۱۰۰۰۰ ریالی

اسکناس ۱۰۰۰۰ ریالی

اسکناس ۱۰۰۰۰ ریالی

اسکناس ۱۰۰۰۰ ریالی

اسکناس ۱۰۰۰۰ ریالی

اسکناس ۱۰۰۰۰ ریالی

اسکناس ۱۰۰۰۰ ریالی

اسکناس ۱۰۰۰۰ ریالی

اسکناس ۱۰۰۰۰ ریالی

اسکناس ۱۰۰۰۰ ریالی

اختراع پول یکی از مهم‌ترین ابداعات انسان است که مشکلات بسیاری را در مبادله کالاها و خدمات بر طرف کرد.

چینی‌ها اولین کسانی بودند که در اواسط قرن دهم میلادی چیزی شبیه‌به اسکناس ابداع کردند و نام آن‌را چاو گذاشتند ولی اولین اسکناس تقریباً امروزی، در ۵ ژانویه سال ۱۶۹۱ میلادی در بانک استکهلم چاپ شد و هم‌اکنون در موزه این بانک نگهداری می‌شود.

اسکناس کاغذ رایجی است که بانک مرکزی به‌جای مسکوک طلا و نقره در دسترس مردم می‌گذارد و معادل آن پشتوانه‌ای در خزانه خود و تحت نظر اولیای دولت نگاه می‌دارد، دراصطلاح حقوقی اسکناس سفته‌ای است به عهده بانک که به‌رویت و در وجه حامل است و مشمول مرور زمان نمی‌شود و سودی هم به آن تعلق نمی‌گیرد. بانکی که اسکناس صادر می‌کند معادل مبلغی که روی آن ذکر شده مدیون می‌باشد و متعهد است که آن را به فلزی که رواج قانونی دارد تبدیل کند.

پول الکترونیک

اسکناس ۱۰۰۰۰ ریالی

اسکناس ۱۰۰۰۰ ریالی

اسکناس ۱۰۰۰۰ ریالی

اسکناس ۱۰۰۰۰ ریالی

اسکناس ۱۰۰۰۰ ریالی

اسکناس ۱۰۰۰۰ ریالی

اسکناس ۱۰۰۰۰ ریالی

اسکناس ۱۰۰۰۰ ریالی

اسکناس ۱۰۰۰۰ ریالی

اسکناس ۱۰۰۰۰ ریالی

اسکناس ۱۰۰۰۰ ریالی

اسکناس ۱۰۰۰۰ ریالی

اسکناس ۱۰۰۰۰ ریالی

اسکناس ۱۰۰۰۰ ریالی

اسکناس ۱۰۰۰۰ ریالی

اسکناس ۱۰۰۰۰ ریالی

اسکناس ۱۰۰۰۰ ریالی

اسکناس ۱۰۰۰۰ ریالی

اسکناس ۱۰۰۰۰ ریالی

اسکناس ۱۰۰۰۰ ریالی

اسکناس ۱۰۰۰۰ ریالی

اسکناس ۱۰۰۰۰ ریالی

اسکناس ۱۰۰۰۰ ریالی

در غیاب

شفافیت

مبانی و مفاهیم

در دنیای کنونی آنچه که برای افزایش و وجود فساد با همه ارکان و ابعاد آن قابل تصور است فعالیت‌های دولت و دستگاه‌های اجرایی در امور اقتصادی همچون مساله مالیات‌ها، عوارض گمرکی و یا اجرای پروژه‌های ملی در کشور توسط دولت و عدم وجود قوانین شفاف و ساده درخصوص تنظیم فعالیت‌های بخش خصوصی و پیچیدگی این قوانین است. به‌نظر می‌رسد وجود انحصار در بخش اقتصادی … که خود نمونه‌ای از ایجاد رانت‌ها و فساد اقتصادی است در اقتصاد همه کشورها و به‌خصوص کشور خودمان یک مساله بسیار مهم تلقی می‌شود.

مبارزه با مفاسد اقتصادی، بحث جدی همه اقتصادهای روبه رشد است، چرا که دراین گونه اقتصادها، حرکت سریع به‌سوی اهداف بلندمدت و امتیازاتی که برای درگیرشدن بخش خصوصی در فعالیت‌های اقتصادی اعطا می‌شود، سبب ایجاد چالش‌های در رفتار قانون‌مند موسسات اقتصادی که طبیعتاً به‌دنبال سود بیشتری در فعالیت‌های خود هستند، می‌شود.

متأسفانه مشاهده مستقیم فساد مالی اغلب دشوار است، چون به‌صورت آشکار و علنی انجام نمی‌شود. بهترین و ساده‌ترین تعریف برای فساد مالی "سواستفاده از قدرت و اختیارهای دولتی به‌منظور تأمین منافع شخصی" است، که بانک‌جهانی آن را ارایه کرده‌است.

از تعریف مذکور نباید چنین برداشت‌کرد که فساد مالی مختص بخش دولتی است. در مواردی از فعالیت‌های بخش خصوصی، که دولت آنها را تنظیم و کنترل می‌کند نیز فساد مالی وجود دارد.

این پدیده را می‌توان به‌ویژه در شرکت‌های بزرگ خصوصی به‌وضوح دید. در بسیاری‌از‌موارد، متخلفان تنها برای تأمین منافع شخصی، از قدرت و اختیارهای دولتی سواستفاده نمی‌کنند، بلکه هدف آنها تأمین منافع حزبی، طبقه اجتماعی، طایفه‌ای، قبیله‌ای، خانوادگی و… است.

فساد مالی را نباید فقط نتیجه پرداخت رشوه به‌حساب آورد. برای مثال، یک کارمند دولت که وانمود می‌کند بیمار است ولی به تعطیلات می‌رود، یا رییس‌جمهور کشوری که فرودگاهی در زادگاه کوچک خود می‌سازد، به‌نوعی مرتکب فساد مالی شده‌اند، هرچندکه در این موارد رشوه‌ای رد و بدل نشده‌باشد.

باید توجه داشت که رشوه یا هدیه تفاوت دارد، اگرچه در بسیاری موارد رشوه را در قالب هدیه پرداخت می‌کنند. رشوه بیانگر گونه‌ای رابطه متقابل است، ولی هدایا این‌گونه نیست. گرچه بین رشوه و هدیه تفاوتی اساسی وجود دارد، ولی گاهی تشخیص آنها از یکدیگر دشوار است.

شکل‌گیری فساد اقتصادی در هر جامعه نیازمند حضور یکی از سه رکن فرمول ساده "انحصار + صلاح‌دید – پاسخگویی" است. در غیبت نهادهای لازم برای کنترل فساد یا کارکرد سیاسی آنها، توانایی مقابله با فساد اقتصادی کاهش‌یافته و مفری برای مفسدین پدید می‌آید.

البته عوامل دیگری نیز در افزایش فساد اقتصادی وجود دارد که از جمله آنها نبود آزادی کامل برای ورود رسانه‌ها به مسایل اقتصادی است در حالی‌که مسوولان می‌توانند با استفاده از توانمندی مردم در حوزه نظارت، بسیاری از سوء استفاده‌ها را متوقف کنند. کاهش استقلال احزاب سیاسی یا حکومتی‌شدن آنها نیز موجب می‌شود آنها کار‌کردهای لازم را برای نظارت از دست داده و ملاحظات سیاسی قدرت را بر افشا، پیگیری و مقابله با فساد رجحان دهند.

مفسدین اقتصادی در جوامع مختلف همیشه به شاخه‌ای از قدرت وصل هستند و به‌نظر می‌رسد مادامی که ملاحظات ساختاری و نهادی در یک جامعه وجود دارد و نهادهای مردمی مناسب شکل نگرفته باشند. (تا امکان نظارت‌های بیرون از قدرت را فراهم کند که حداقل آن وجود رسانه‌های آزاد و احزاب سیاسی مستقل است.) نمی‌توان تغییرات چندانی در حوزه مبارزه با فساد را شاهد بود. بر‌خورد قهری با مساله فساد هم نمی‌تواند مانعی در برابر بروز آن باشد.

فساد مالی و اداری چرخ‌دنده‌های اقتصادی هر کشوری را خرد می‌کند و رشد اقتصادی و تولید ناخالص ملی کشورها را تحت‌تاثیر قرار می‌دهد. این فساد گاه در قالب "رشوه" نمود می‌یابد گاه به‌گونه "ختلاس" خود را نشان می‌دهد و گاه به شکل "تقلب" و یا … اشکال دیگر بروز می‌کند. ولی به هر شکل و هر شمایی که نمود یابد فساد است و باید با آن مقابله‌کرد. این مطلب نگاهی کوتاه دارد در مساله فساد مالی و اداری.

اختلاس زکریا جهانگیری

اختلاس اموال عمومی، از جمله تعدیات کارکنان و کارمندان دولت یا وابسته‌به دولت، به اموال متعلق‌به دولت یا اشخاص دیگر است، که همواره به‌عنوان تهدیدی جدی علیه دولت و ملت قلمداد می‌شود.

به‌منظور جلوگیری از سوء استفاده‌های کارمندان دولت از سرمایه و اموال در اختیارشان و تضمین هر چه بیشتر منافع دولت، قانونگذار درصدد حمایت کیفری از این دسته اموال برآمده که تحت عنوان جرم اختلاس می‌باشد.

یکی از جرایم مالی و غیر قابل گذشت که رسیدگی آن در صلاحیت دادسرا و دادگاه عمومی می‌باشد جرم اختلاس است که قانونگذار در اصل ۴۹ قانون اساسی و در مواد ۵ و ۶ قانون تشدید مجازات مرتکبین ارتشاء و اختلاس و کلاهبرداری که مصوب ۱۳۶۴/۶/۲۸ مجلس شورای اسلامی است و به‌تایید مجمع تشخیص مصلحت نظام هم رسیده است، دولت را موظف می‌کند تا ثروت‌های ناشی از اختلاس را گرفته و حسب مورد به بیت‌المال یا صاحب حق عودت دهد.

البته قانونگذار تعریف صریح و خاصی از اختلاس ارایه نکرده است اما آنچه از لایه‌لای مواد قانونی و نوشته‌های اندیشمندان حقوق به‌دست می‌آید می‌توان چنین گفت؛ اختلاس یعنی "صاحب همراه با مسوولیت اموال دولت یا اشخاص، توسط مستخدم دولت که برحسب وظیفه در اختیار وی قرار داشته‌است به‌نفع خود یا دیگری ".

جرایم مالی

ارتشا

سیدجعفر رحیمی

رشوه از ماده "رشو، چیزی را گویند که برای کارسازی ناحق به کسی بدهند و در اصطلاح، به مال یا وجهی گفته می‌شود که از طرف کارکنان و مامورین دولتی به‌سبب انجام وظیفه گرفته می‌شود. با توجه‌به معنای اصطلاحی رشوه، مفاهیم رشاء و ارتشاء به‌ترتیب عبارتند از: رشوه‌دادن و رشوه‌گرفتن.

از نظر حقوقی، جرم ارتشاء از جرایم عمومی غیرقابل گذشت می‌باشد و البته گیرنده وجه یا مال باید با علم و اطلاع و سوء‌نیت اقدام‌به گرفتن وجه یا مال کند و به "جرم‌بودن" عمل خود آگاهی داشته باشد. هم‌چنین قبول رشوه باید برای انجام یا ترک فعل در خصوص کاری باشد که مربوط‌به سازمان دولتی، قضایی و نهاده‌ا است. در صورتی‌که اخذ وجه یا مال یا سند وجه یا مال، به‌عنوان هبه یا قرض یا صلح باشد و بعداً مشخص شود که مقصود دهنده مال، کسب امتیاز یا انجام عملی خاص از سوی گیرنده مال بوده است به لحاظ فقدان عنصر معنوی (سوء نیت و قصد)، جرم ارتشاء تحقق نمی‌یابد.

هرکس عالماً و از روی عمد برای اقدام‌به امری یا امتناع از انجام کاری که از وظایف مامورین می‌باشند وجه یا مالی یا سند پرداخت‌وجه (مثل چک، سفته، و …) یا سند تسلیم‌مالی (مانند حواله واگذاری خودرو یا موافقت اصولی و …) را مستقیم یا غیرمستقیم بدهد، علاوه بر ضبط مال ناشی از ارتشا به حبس از شش ماه تا سه سال و یا تا ۷۴ ضربه شلاق محکوم خواهدشد.

واسطه‌گری برای رشوه‌دادن و رشوه‌گرفتن

هر کس عالماً و از روی عمد سبب شود تا جرم ارتشا محقق شود (برای مثال با طرفین رشوه‌دهنده و رشوه‌گیرنده مذاکره یا در پرداخت و گرفتن وجه کمک کند)، به مجازات رشوه‌دهنده محکوم می‌شود.

گرفتن کمیسیون و پورسانت

یکی از جرایم شایع در معاملات بین‌المللی یا داخلی، اخذ کمیسیون یا پورسانت در معاملات دولتی است که ارقام آن بسیار زیاد می‌باشد. کشف این جرایم متأسفانه به‌واسطه قدرتی که حاکمان دولتی دارند بسیار سخت بوده و معمولاً به‌صورت شبکه‌ای و در قالب جرایم سازمان یافته محقق می‌شوند. در سال ۱۳۷۲ قانونگذار به‌صورت خاص به این عمل توجه پیدا کرد و بسا تصویب ماده واحده‌ای، مجازات حبس و جزای نقدی برای آن مقرر کرد. براین‌اساس قبول هرگونه پورسانت اعم از وجه، مال، سند پرداخت وجه یا تسلیم مال تحت هر عنوان به‌طور مستقیم یا غیرمستقیم (برای مثال منظور کردن پورسانت به حساب فرزندان یا اقوام دیگر) در رابطه با معاملات خارجی، قوای سه‌گانه سازمان‌ها، شر‌کت‌ها و موسسات دولتی، نیروهای مسلح، نهادهای انقلابی، شهرداری‌ها و کلیه تشکیلات وابسته به آنها ممنوع است و مرتکب علاوه بر رد پورسانت یا معادل آن به دولت، به دو تا پنج سال حبس و جزای نقدی معادل مبلغ پورسانت محکوم می‌شود.

کلاه برداری

"هرکس از راه حيله و تقلب مردم را به وجود شرکت‌ها یا تجارت‌خانه‌ها یا کارخانه‌ها یا موسسات موهوم یا به داشتن اموال و اختیارات واهی فریب دهد یا به امور غیرواقع امیدوار نماید یا از حوادث و پیش آمدهای غیر واقع بترساند و یا اسسم و یا عنوان مجهول اختیار کند و به یکی از وسایل مذکور و یا وسایل تقلبی دیگر وجوه یا اموال یا اسناد یا حوالجات یا قیوض یا مفاسی حساب و امثال آنها را تحصیل کرده و از این راه مال دیگری را ببرد کلاهبردار محسوب می‌شود."

به‌طور کلی، هر جرمی برای واقع شدن، نیازمند سه رکن اساسی است. اولاً رکن قانونی؛ ما اصلی بنیادین در حقوق جزا داریم تحت عنوان اصل قانونی‌بودن جرایم و مجازات‌ها. قسمت اول این اصل، اصل قانونی‌بودن جرم است که مقرر می‌دارد که هیچ فعل یا ترک فعلی جرم نیست مگر آن‌که قبلاً به‌موجب یک متن قانونی مجرمانه‌بودن آن اعلام شده باشد.

عنصر قانونی جرم کلاهبرداری، ماده ۱ قانون تشدید مجازات مرتکبین ارتشاء و اختلاس و کلاهبرداری، بانضمام دو تبصره آن می‌باشد.

عنصر دوم، عنصر مادی است. در جرم کلاهبرداری عنصر مادی عبارت است از این‌که اولاً مرتکب (کلاهبردار)، مرتکب توسل به وسایل متقلبانه شود یا مانورهای متقلبانه از خود بروز دهد (مدارک و عناوینی جعل کند، دفتر و شرکتی راه‌اندازی کند، مردم را به امور واهی امیدوار کند یا از امور واهی بترساند و…) دوم این‌که شخص مقابل (بزه‌دیده یا مالباخته)، فریب بخورد و به او اعتماد کند. سوم این‌که کلاهبردار موفق شود مال دیگری را ببرد. مجموع این شرایط، عنصر مادی جرم کلاهبرداری را تشکیل می‌دهد به‌نحوی که می‌توان گفت، هر یک از این سه رکن موجود نباشد عنصر مادی جرم کامل نبوده و به‌تبع آن، جرم کلاهبرداری صورت نگرفته است. مثلاً اگر مرتکب، مانور متقلبانه نداشته باشد و صرفاً با دروغ ساده‌ای موفق شود که دیگری را بفریبد و حتی مال او را هم ببرد، کلاهبرداری به دلیل عدم وجود «مانور متقلبانه» رخ نداده است. یا اگر مرتکب، مانور متقلبانه به‌کار نبرد و دیگری را بفریبد ولی نهایتاً موفق به بردن مال او نشود و مثلاً در همین مرحله دستگیر شود، جرم کلاهبرداری رخ نداده است. (اگر چه تا همین مرحله، تحت عنوان "شروع به کلاهبرداری" قابل تعقیب و مجازات می‌باشد).

پول شویی

به درآمد‌ها و پول‌هایی که مردم از طریق کار و تلاش به‌دست می‌آورند پول تمیز گفته می‌شود.

به درآمد‌ها و پول‌هایی که از راه‌های نامشروع و غیر قانونی کسب می‌شود پول کثیف گفته می‌شود.

وقتی یک نفر پول کثیف را صرف کار مشروع و قانونی کند، در این‌صورت این فرد پول کثیف را به پول تمیز تبدیل کرده‌است. به این اقدام پول‌شویی گفته می‌شود. هر چند لغت پول‌شویی اخیراً وارد ادبیات اقتصادی شده‌است ولی فساد مالی، اقتصادی و جنایت پدیده‌های اجتماعی می‌باشند، که عمر آن به قدمت بشر می‌رسد. در آثار بسیاری از مورخین می‌توان سابقه تطهیر پول را از گذشته‌های دور برداشت نمود. مخفی کردن دارایی‌ها، جای‌جایی ثروت از طرف بازگانان به‌صورت غیرقانونی، انتقال مالکیت یک قطعه زمین تحت عنوان هبه از طرف فروشنده و پرداخت هدایا از طرف خریدار برای زمین‌هایی که حق خرید و فروش از آنان سلب شده‌باشد، از جمله سوابقی است که در تاریخ ثبت شده است.

تعریف پول شویی

پول‌شویی فعالیتی غیرقانونی است که طی آن، عواید و درآمد‌های ناشی از اعمال خلاف‌قانون، مشروعیت می‌یابد. به‌عبارت‌دیگر پول‌های کثیف ناشی از اعمال خلاف قانون به پول‌های تمیز تبدیل گردیده و در بدنه اقتصاد جایگزین می‌شوند.

انواع پول کثیف

چنانچه پول کسب شده ناشی از قاچاق و فرار مالیاتی باشد، به آن "پول سیاه" گفته می‌شود. چنانچه منشأ آن، رشوه و فساد مالی باشد "پول خاکستری" و اگر از طریق تجارت موادمخدر و فحشا به‌دست آمده‌باشد "پول کثیف" می‌باشد.

تعریف و مصادیق پول شویی در ایران

در قانون پول شویی در ایران مصادیق پول‌شویی به شرح زیر می‌باشد.

۱. تحصیل، تملک، نگهداری یا استفاده از عواید حاصل از فعالیت‌های غیرقانونی با علم‌به اینکه به‌طور مستقیم یا غیر مستقیم در نتیجه ارتکاب جرم به‌دست آمده‌باشد.

۲. تبدیل، مبادله یا انتقال عوایدی به‌منظور پنهان کردن منشأ غیرقانونی آن با علم به اینکه به‌طور مستقیم یا غیرمستقیم ناشی از ارتکاب جرم بوده یا کمک‌به مرتکب به‌نحوی که وی مشمول آثار و تبعات قانونی ارتکاب آن جرم نگردد.

۳-اختفاء یا پنهان یا کتمان کردن ماهیت واقعی، منشأ، منبع، محل، نقل و انتقال،

عنصر سوم مورد نیاز برای تشکیل جرم کلاهبرداری، عنصر روانی است. از عنصر روانی، تحت عنوان "سوء‌نیت" نیز یاد می‌شود. برای این‌که مرتکب اعمال پیش گفته، کلاهبردار قلمداد نشود، باید در ارتکاب آن اعمال، سوء‌نیت داشته باشد. سوء‌نیت، خود بر دو قسم است: سوء‌نیت عام و سوءنیت خاص. سوءنیت عام در جرم کلاهبرداری این است که مرتکب قصد ارتکاب اعمال مادی فیزیکی ذکر شده را داشته باشد، یعنی عمد در توسل به وسایل متقلبانه. سوء‌نیت خاص در جرم کلاهبرداری، یعنی این‌که مرتکب، قصد بردن مال غیر را داشته باشد. پس اگر فردی با توسل به وسایل متقلبانه، خود را پزشک معرفی نموده و موفق‌شود خانمی را فریب بدهد و با او ازدواج کند، کلاهبردار نیست، چرا که سوءنیت خاص ندارد. یعنی قصد او بردن مال نبوده بلکه ازدواج با دیگری بوده است. نکته بسیار مهم در خصوص بحث "عنصر روانی" این است که اثبات وجود سوءنیت در مرتکب، بر عهده شاکی و دادستان می‌باشد. بنابراین در صورت عدم توانایی ایشان در اثبات سوءنیت، مرتکب، از اتهام کلاهبرداری تبرئه خواهد شد.

بعد از بررسی عناصر تشکیل‌دهنده جرم کلاهبرداری، نوبت به ذکر انواع کلاهبرداری و بیان مجازات‌های آنان است. کلاهبرداری بر دو نوع است: کلاهبرداری ساده و کلاهبرداری مشدد. کلاهبرداری مشدد، کلاهبرداری است که در آن مرتکب مشمول یکی از این سه حالت باشد:

اول، کارمند دولت یا موسسات عمومی و شهرداری‌ها یا نهادهای انقلابی باشد دوم، مرتکب، خود را به‌عنوان مامور دولت یا موسسات عمومی یا شهرداری، نهادهای انقلابی و شرکت‌های دولتی معرفی نماید (غصب عنوان دولتی نماید) و سوم این‌که مرتکب، برای فریب مردم از تبلیغ عامه از طریق وسایل ارتباط جمعی از قبیل رادیو، تلویزیون، روزنامه و مجله یا نطق در جماع و یا انتشار آگهی چاپی یا خطی، استفاده کند.

به این کلاهبرداری‌ها، کلاهبرداری مشدد اطلاق می‌شود و مجازات آن علاوه بر ردمال به صاحب آن، دو تا ۱۰ سال حبس به‌علاوه جزای نقدی معادل مال ماخوذه است. کلاهبرداری که شامل هیچ‌یک از انواع سه‌گانه فوق‌الذکر نباشد، کلاهبرداری ساده است و مرتکب علاوه بر رد مال به حبس از یک تا هفت سال به‌علاوه جزای نقدی معادل مال ماخوذه، محکوم می‌شود.

جابه‌جایی، یا مالکیت عوایدی که به‌طور مستقیم یا غیرمستقیم در نتیجه جرم تحصیل شده‌باشد. ساده‌ترین راه پولشویی این است که معامله به‌صورت نقد انجام شود و در جایی ثبت نشود. در این‌صورت پیگیری آن کار ساده‌ای نیست. در بسیاری از کشورها برای جلوگیری از این امر همراه داشتن پول نقد بیش از یک سقفی (معمولاً ۱۰ هزار دلار) جرم محسوب می‌شود .

مهم‌ترین آثار منفی پول شویی در اقتصاد عبارتند از:
۱. تضعیف بخش خصوصی: پول شسویان با هدف پنهان کردن عواید حاصل از فعالیت‌های غیر قانونی خود با استفاده از شرکت‌های پیشرو، عواید مزبور را با وجوه قانونی مخلوط می‌کنند.

۲. تضعیف یکپارچگی و تمامیت بازارهای مالی: موسسات مالی متکی‌به عواید حاصل از فعالیت‌های مجرمانه در مدیریت مناسب دارایی‌ها، انجام به‌موقع تعهدات و عملیات خود با مشکلات و چالش‌های زیادی مواجه‌اند.

۳. کاهش کنترل دولت بر سیاست‌های اقتصادی: در بعضی از کشورهای در حال توسعه این عواید غیر قانونی ممکن است میزان بودجه دولت را تحت الشعاع قرار دهد و در نتیجه کنترل دولت بر سیاست‌گذاری‌های اقتصادی را کاهش دهد.

۴. اخلاص و بی ثباتی در اقتصاد: اشخاصی که اقدام به پول شویی می‌کنند به‌دنبال سود حاصل از سرمایه‌گذاری وجوه غیر قانونی خود در فعالیت‌های اقتصادی نیستند، بلکه هدف آنها نگهداری اصل وجوه است که این موضوع خسارت شدیدی به اقتصاد جامعه می‌زند.

روش های مبارزه با پول شویی

– در مورد بانک‌ها و بانکداری، مهم‌ترین راه مبارزه با پول شویی، کاهش مبادلات با پول نقد و افزایش مبادلات توسط پول الکترونیکی است.

– قانون‌های تدوینی بانک‌ها به‌گونه‌ای باشد تا همه مردم ترغیب شوند کلیه معاملات خود را با کارت‌های الکترونیکی و چک‌ها انجام دهند. از طرفی حمل و نقل، نگهداری پول به‌حداقل خود برسد.

– کنترل و نظارت دولت بر ارزش‌های خارجی با قرار گرفتن دولت در رأس بازارهای مالی و

کنترل نقل و انتقالات ارزش‌های خارجی

– اعمال نظارت بر موسسات مالی و بانکی

– اصلاح ساختار مالیاتی کشورها به‌منظور جلوگیری از فرار مالیاتی و ایجاد پول های کثیف

منبع: موسسه عالی آموزش بانکداری ایران

پول در ایران زمین

دوران باستان

نخستین سکه‌ای که در ایران رواج یافت در زمان داریوش اول (۵۱۶ ق.م) و نام آن **دریک** بود.

در زمان هخامنشیان ضرب سکه طلا در انحصار مرکز بود. حکام و پادشاهان محلی فقط اجازه داشتند با اجازه داریوش سکه نقره بزنند.

پس از فتح یونان وازه درم در ایران متداول شد که اصل آن دارشم(دراخیم) یونانی است. اعراب بعدها این وازه را از ایرانیان اقتباس کردند و آن را درهم نامیدند.

با غلبه اسکندر بر ایران سکه‌های طلا کمیاب و از جریان خارج شد.

سلوکی‌ها در معاملات داخلی خود سکه‌های نقره به کار می‌بردند.

واژه پول از ریشه یونانی (Obolos) گرفته شده است.

این واژه در زمان اشکانیان به ایران راه یافت.

اشکانیان از نقره، مس و مفرغ سکه ضرب می‌کردند.

دریک

در زمان فتحعلی شاه سکه نقره جدید یعنی "قران" متداول شد که معادل یکدهم تومان و ۵ عباسی یا شاهی بود. در این زمان شاهی به صورت سکه مس درآمد. بنابراین شکل سکه در ایران رایج بود: تومان؛ طلا، قران؛ نقره و شاهی؛ مس. ولی پول های رایج نقره بود.

اسکناس در زبان فرانسوی Assignas نامیده می‌شود که به معنی تضمین پرداخت وجه از طرف دولت بوده است. روس‌ها به آن اسینگاف می‌گفتند که این کلمه در زمان حکومت فتحعلی شاه قاجار در ایران به صورت اسکناس درآمد.

اولین بانکی که اسکناس‌های ایران را چاپ می‌کرد، بانک جدید شرق بود که مرکزش در لندن و در آسیا عملیات بانکی داشته است. اسکناس‌های چاپ شده توسط این بانک در بانک بازرگانی ایران انتشار می‌یافت. اسکناس‌های اولیه به صورت ۵، ۱۰، ۲۰، ۵۰، ۱۰۰ و ۱۰۰۰ ریالی، چاپ شد.

در سال ۱۲۶۷ قمری با تأسیس بانک شاهنشاهی امتیاز نشر اسکناس در ایران منحصر به آن تعلق گرفت و مقرر شد مقدار اسکناس منتشره تیبیشی از هشتصد هزار لیره انگلیسی تجاوز نکند.

شاهی دوره صفوی

شاهان سامانی ماورالنهر، سکه‌های نقره پنجاه دیناری ضرب کردند که «شاهی» نامیده می‌شد.

در زمان غزنویان سکه صد دیناری (سنار) توسط سلطان محمود غزنوی ضرب شد و به اسم خودش، «محمودی» نامیده می‌شد.

سکه‌های عصر صفوی از طلا نقره و مس بودند. شاه عباس سکه‌های ضرب کرد به ارزش ۲۰۰ دینار یا دو محمودی. این سکه به «عباسی» معروف بود. این سکه‌ها نخست از جنس نقره بودند هر ۵۰ عباسی را یک تومان می‌گفتند که ده هزار دینار قیمت داشت. سکه‌های طلا در میان مردم رواج نداشت و آن را اشرفی می‌گفتند.

با ورود پرتغالی‌ها به ایران، سکه‌های پرتغالی در ایران رایج شد. این سکه‌ها «رنال» نام داشتند (که هنوز هم واحد پول بعضی از مستعمرات سابق پرتغال، مثل برزیل است). این واحد پول، بر مبنای وزنش، مطابق ۱۱۷۵ دینار گرفته شد و در ایران به این اندازه خرید می‌شد. سکه رنال پرتغال در ایران به عنوان ریال رواج پیدا کرد و کم‌کم دولت ایران هم خودش دست به ضرب سکه‌های ریال زد که برای مبالغ بالا به کار می‌رفت.

در اواخر قرن هجدهم میلادی، نادرشاه افشار هم یک نوع سکه به ارزش ۵۰۰ دینار ضرب کرد که به اسم خودش «نادری» خوانده می‌شد. اما خیلی زود مردم به جای نادری، شروع کردند به استفاده از لفظ «ده شاهی» (شاهی = پنجاه دینار = ۵۰۰ دینار = ده شاهی).

اشرفی نادرشاه

واحد پولی قاجار تومان، قران و شاهی بود. یک تومان برابر ۱۰۰ هزار دینار امروز می‌دانند. تومان طلا اولین بار در زمان فتحعلی شاه قاجار ضرب شد. وزن آن در ۱۲۲۴ قمری (۱۱۸۸ شمسی) یک و یک‌ششم مثقال بود. در سال ۱۲۹۸ قمری در زمان ناصرالدین شاه وزن طلای تومان کاهش یافت و ارزش آن برابر ۱۰ قران نقره یا ۱۰ هزار دینار شد. اما سکه‌ای به نام دینار وجود نداشت.

دوران میانی

اولین لوگوی بانک مرکزی ایران

بانک ملی در ۱۷ شهریور ۱۳۰۷ خورشیدی شروع به کار کرد. از جمله سیاست‌های این بانک خارج ساختن کنترل اقتصاد پولی ایران از دست خارجی‌ها بود.

در سال ۱۳۰۸ خورشیدی طلا پشتوانه پول شد. مسکوک نقره یک ریالی به نمایندگی ریال طلا در کشور رایج و قران برداشته شد. مسکوک نقره نوبریالی، ۲ ریالی و ۵ ریالی رایج شد.

سال ۱۳۱۰ خورشیدی اسکناس‌های چاپ شده قبلی از جریان خارج شدند و حق انحصاری انتشار اسکناس به مدت ۱۰ سال به بانک ملی واگذار شد. از آن پس تعیین نوع طرح و مبلغ، نوع اسکناس و تعداد آنها را بانک ملی تعیین می‌کرد. این اسکناس‌ها در لندن چاپ می‌شد.

در سال ۱۳۱۱ خورشیدی، «ریال» به عنوان واحد پول رسمی وارد چرخه اقتصاد ایران شد و تا امروز واحد پول ایران، محسوب می‌شود.

اولین سری اسکناس چاپ بانک ملی با عکس رضاشاه و اعضای دکتر کورت لیندنبلات (مدیرکل بانک) و دکتر علائیر (بازرس دولت) به بازار آمد.

از مسکوکات قانونی طلا در ایران در دوره رضاشاه، سکه پهلوی است این سکه طلا به ارزش ۱۰۰ ریال ضرب شد و دارای عیار ۹۰۰ در هزار بود.

سکه ده پهلوی
وزن: ۸۱/۳۵ گرم
۱۳۵۷

اولین اسکناس
ریالی ۱۰۰۰۰
۱۳۵۰

در سال ۱۳۵۸ سکه طلای یک بهار آزادی با بهای ۱۳۰۰۰ ریال ضرب و توزیع شد. وزن این سکه ۸/۹ گرم و عیار آن ۹۰۰ در هزار است.

انتشار اسکناس چاپ ایران در سال ۱۳۶۲ با ساخته شدن ساختمان چاپ اسکناس شروع شد. در ابتدا صرفاً چاپ اسکناس در ایران انجام می‌شد و کاغذ مخصوص آن از کشور انگلستان وارد کشور می‌شد اما با ساخت کارخانه تولید کاغذ اسناد بهادر در سال ۱۳۷۶ از سال ۱۳۸۱ چاپ و نشر اسکناس به صورت مستقل در داخل ایران انجام می‌شود.

ده شاهی ناصری

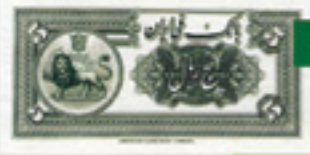
۱۲۵۷ خورشیدی
یک تومان ناصری

صد ریال پهلوی

پنج ریال پهلوی

صد ریال پهلوی

ده ریال پهلوی

سکه یک بهار آزادی

دوران معاصر

کلرینگ چک یکی از سیستم‌های مهمی است که بانکها با آن سروکار دارند. این سیستم از اواسط دهه ۱۳۷۰ در نظام بانکی ایران ایجاد شد که به افراد اجازه داد چک‌هایی را که متعلق به سایر بانک‌های کشور سئو استفاده‌ها از میان رفته و با اعمال کنترل دقیق بر مدتی بین ۴۸ تا ۷۲ ساعت مبلغ چک به حساب آنها واریز می‌شد. در این سیستم اشخاص برای وصول چک خود به شعبه بانکی که در آن حساب دارند مراجعه می‌کردند و چک را به‌همراه فرمی در اختیار مسوول مربوطه قرار می‌دادند. چک سایر بانک‌ها نیز توسط مسوول کلر به محلی به نام اتاق پایاپای ارسال می‌شدند و مسوولین کلر بانک‌ها چک‌های مربوط به بانک خود را جدا کرده و به شعب صاحب‌حساب جهت تایید یا عدم تایید می‌فرستادند. وصول چک‌های کلر سایر بانک‌ها در تهران حداکثر ظرف ۴۸ ساعت و در شعب شهرستان در بعضی مواقع تا یک ماه به طول می‌انجامید.

متصدی توسعه عملیات بانکی /شعبه شیراز بانک خاورمیانه

پایش دقیق آنها به‌صورت الکترونیکی است تا اطمینان

عمومی نسبت‌به استفاده از این ابزار بیشتر شود. به‌دلیل

تمام الکترونیکی شدن مبادلات چک و حذف گردش لاشه

چک بین واحدهای بانک‌های مختلف، زمینه برخی از

سئو استفاده‌ها از میان رفته و با اعمال کنترل دقیق بر

حجم تعهدات بین بانک‌ها از طریق نمایشگرهای پایش

مبادلات، اضافه برداشت بانک‌ها از بانک مرکزی و خلق

پول بدون پشتوانه، که در نهایت به افزایش بی‌رویه

نقدینگی و تورم منجر می‌شود، تا حد زیادی کنترل و

مدیریت خواهد شد. وجود سامانه چکاوک باعث کاهش

هزینه بانک‌ها و عملا کمتر شدن پرسنل کاری اداره پایاپای

می‌گردد. با اجرایی شدن طرح چکاوک بانک مرکزی اعلام

کرد نگرانی‌های مردم درباره چک کاهش می‌یابد. طرح

چکاوک از پنجم مهرماه در چهار استان قزوین، زنجان، قم

و البرز اجرا شده و هم اکنون در بیست‌وسه استان درحال

اجراست. پذیرش و پردازش چک در چکاوک به شکل

مکانیزه صورت می‌گیرد. یعنی از حرکت و انتقال اصل و

فیزیک چک از شعبه واگذارنده به اتاق پایاپای و بانک

صادرکننده چک جلوگیری می‌کند. بانک صادرکننده چک

پس از دریافت فایل تصویر و داده، نسبت به اعتبارسنجی

و اعمال کنترل‌های لازم اقدام و مراتب تایید، عودت یا

برگشت چک را به‌صورت الکترونیکی به چکاوک و بانک

واگذارنده اعلام می‌کنند. دراین فرآیند به‌جای اصل برگه

چک، تصویر پشت و روی چک در شعبه واگذارنده تهیه

و به‌همراه اطلاعات مربوط به متن، آورنده و ذینفع چک از

طریق سامانه چکاوک که مبتی بر شبکه‌های ارتباطی و

مخابراتی است به بانک صادرکننده چک ارسال می‌شود.

تسریع در زمان لازم برای تسویه و واریز وجوه به‌حساب

ساماندهی چک‌ها

از مزایای این سامانه است. یکی دیگر از مزایای چکاوک

یک شکل‌شدن ساختار چک‌ها است. سامانه چکاوک

درواقع با متمرکز ساختن و قابل رصدکردن فرآیند صدور

چک بین‌بانکی، کنترل منابع در دسترس بانک‌ها و … این

امکان را برای بانک مرکزی فراهم می‌آورد که احتمال

اضافه‌برداشت از منابع بانک مرکزی از مسیر چک‌های

بین‌بانکی را به‌حداقل ممکن برساند.

زمانی‌که چکی به‌صورت بین بانکی به‌حساب منظور

می‌شود، سامانه ابتدا کنترل می‌کند که بانک مقصد

موجودی برای پرداخت دارد یا خیر. در صورتی‌که مبلغ

چک بالا باشد و تعهدات زیادی ایجاد کند و بانک قدرت

کافی برای پرداخت نداشته‌باشد، چک مسدود و اعلام

می‌شودکه مبلغ چک باید از بانک صادرکننده دریافت‌شود.

در چنین وضعیتی بانک صادرکننده چک برای عدم

ایجاد نارضایتی و ارایه خدمت مناسب به مشتریان خود،

تمهیدات لازم را برای تأمین منابع پرداخت چک‌ها فراهم

می‌آورد تا هیچ چکی به‌خاطر کمبود موجودی شعب بانک

مسدود نشود.

به این ترتیب بانک‌ها ناگزیر خواهند بود

منابع خود را به گونه‌ای مدیریت کنند که وجه

چک‌های مشتریانشان را پاس کنند و اگر در این

مسیر با کمبود منابع مواجه هستند، منابعی را

که به هر دلیل راکد مانده است، فعال کنند

چرا که با فعالیت چکاوک عملا پرداخت تعهدات

چک‌ها به‌عهده خود بانک‌ها گذاشته می‌شود و

برای پاس‌کردن این چک‌ها به بانک دیگر فشار

نمی‌آید تا منجربه اضافه برداشت شود.

از طرفی با این سیستم تعهدات بین بانکی

نیز از طریق بانک مرکزی مدیریت می‌شود و اگر

بانکی برای پرداخت چک‌های بین بانکی موجودی

نداشته باشد بانک مرکزی جلوی صدور چک‌های

بیشتر را می‌گیرد. ■

ساماندهی مجدد؛ شاه‌کلید موفقیت

کارشناس مدیریت ریسک بانک خاورمیانه

سازمان چیست؟

سازمان، پدیده‌ای اجتماعی است که به‌طور آگاهانه

هماهنگ شده و دارای ابعاد نسبتا مشخصی است و برای

تحقق هدف یا اهدافی، بر اساس یک سلسله مبانی دایمی

فعالیت می‌کند.

عبارت "به‌صورت آگاهانه هماهنگ شده" دلالت بر

مدیریت دارد. "پدیده اجتماعی" دال بر این معناست که

سازمان متشکل از افراد با گروه‌هایی است که با هم در

تعاملند. یک سازمان مرزهای نسبتا مشخصی دارد. این

مرزها به مرور زمان، می‌توانند تغییر کنند و ممکن است

کاملا واضح و روشن نباشند. اما به هرحال باید مرزهای

مشخصی وجود داشته باشند تا بتوان اعضای سازمان را از

غیراعضا بازشناخت. درنهایت اینکه، سازمان‌ها برای انجام

اموری مشخص به‌وجود آمده‌اند. این امور یا فعالیت‌ها،

همان اهداف هستند که دست‌یابی به آن‌ها توسط یک

فرد به‌تنهایی امکان‌پذیر نیست یا اگر هم به‌وسیله یک

فرد قابل حصول باشد، حصول آن از طریق سازمان، اثر

بخش‌تراست.

ساختار سازمان چیست؟

ساختار سازمانی، راه یا شیوه‌ای است که به‌وسیله

آن، فعالیت‌های سازمانی تقسیم، سازمان‌دهی و هماهنگ

می‌شوند. سازمان‌ها ساختارهایی را به‌وجود می‌آورند تا

فعالیت‌های عوامل انجام کار را هماهنگ کرده و اعمال

اعضا را کنترل نمایند. ساختار سازمانی در نمودار سازمانی

نمایان می‌شود. نمودار سازمانی نیز یک نماد قابل رویت از

کل فعالیت‌ها و فرآیندهای سازمان است .

ساختار سازمانی تصریح می‌کند که وظایف، چگونه

تخصیص داده شوند، چه شخصی به چه کسی گزارش

دهد و سازوکارهای هماهنگی رسمی و همچنین الگوهای

تعاملی سازمانی که بایستی رعایت شوند، کدامند؟

طراحی سازمان به‌نحوه ساخت و تغییر ساختار برای

تحقق اهداف سازمانی اشاره می‌کند. در ایجاد یک ساختار،

آنچه مورد استفاده قرار می‌گیرد نقشه یا سند مشابهی

است که نمودار سازمانی نام دارد.

نظریه سازمان چیست؟

نظریه سازمان رشته‌ای است که ساختار و طراحی

سازمان را مورد مطالعه قرار می‌دهد. نظریه سازمان به

هر دو جنبه تشریحی و تجویزی این رشته می‌پردازد.

نظریه سازمان تشریح می‌کند که سازمان‌ها، واقعا چگونه

ساختارمند می‌شوند و همچنین پیشنهادهاتی راجع‌به اینکه

چگونه می‌توان سازمان‌ها را طوری بنا نمود که اثربخشی

آن‌ها افزایش یابد، ارایه می‌دهد.

اهمیت اثر بخشی سازمانی

پاسخ نظریه سازمان به این سوال که "چه چیزی

یک سازمان را اثر بخش می‌سازد؟ " این است

که"ساختارصحیح"، سازمان را اثر بخش می‌کند. روشی

که ما به وسیله آن افراد و مشاغل را با هم ترکیب کرده و

قوانین و روابط حاکم بین آن‌ها را تعریف می‌کنیم، عامل

مهمی در موفقیت یا عدم موفقیت سازمان‌ها محسوب

می‌شود. نظریه سازمان به‌عنوان یک رشته، نوعی از

ساختار سازمانی را که موجب اثربخشی شده و یا اینکه به

بهبود آن کمک می‌کند تبیین می‌نماید.

ساختار سازمانی نادرست، موفقیت سازمان را

تحت‌الشعاع قرار می‌دهد. هدف ساختار سازمانی باید

حداکثر کردن کارایی و اثربخشی سازمان باشد. یک

ساختار سازمانی کارا و اثربخش، روابط کاری میان بخش‌ها

را تسهیل خواهدکرد و این امکان را به سازمان خواهدداد

که نظم را در عین ایجاد انعطاف و خلاقیت حفظ‌کند.

مطالعه موردی شرکت هیوندای و شرکت فورد برای نشان دادن

اهمیت سازماندهی در موفقیت سازمان

در واقع، طراحی مجدد چارت سازمانی تقریبا در تمامی موارد معادل "ضد تولید"است اگر رهبران نتوانند دریابند که تصمیمات حیاتی برای سازمان آن‌ها کدام‌است؟ چه کسی باید مسوول پیگیری و اجرای آنها باشد؟ و ساختار جدید چگونه به افراد کمک می‌کند تا تصمیمات را بهتر اخذ و اجرا نمایند. محصولات شرکت هیوندای کره در دهه ۱۹۹۰ به‌دلیل کیفیت پایین ساخت و کم‌توجهی به‌جزئیات، انگشت‌نما بودند. در سال ۱۹۹۷ بحران مالی آسیا، ضرر زیادی به صنعت خودروسازی کره جنوبی وارد ساخت، اما شرکت هیوندای از این فرصت استفاده‌نمود و شرکت ورشکسته کیاموتورز را تملیک و موقعیت پیشتاز خود در بازار داخلی کره را تقویت نمود. با این وجود، اثر بحران در شرکت مادر (یعنی شرکت هلندیک هیوندای) خود را آشکار ساخت. در پی فشارهای دولت وقت کره‌جنوبی، سرانجام مالکین هیوندای اقدام به‌تفکیک گروه هیوندای نمودند بطوری‌که پویایی محیط در سطح بین‌المللی باشد.

سازمان

شرکت فُورد در سال‌های اخیر توسط آلن مالیلی (Alan Mulally) اقدام به‌تجدید ساختار سازمانی خود کرد. مالیلی طرح شماتیک ساده‌ای از تصمیمات کلیدی که

در هر سطح از زنجیره ارزش فُورد باید اخذ شود را رسم و به موازات آن، ساخت‌های موردنیاز جهت اجرای موثر آن

تصمیمات را نیز تبیین نمود. او و تیم مدیران هر هفته

بر میزان پیشبرد تصمیم‌گیری‌ها و اجرای آن‌ها نظارت می‌نمایند. آنها با حذف برندهای جانبی مانند استون

مارتین، جگوار، لندرور و ولوو (که سهام این شرکت‌ها

توسط شرکت فُورد به‌عنوان سرمایه‌گذاری تملیک

شده‌بود)، شمار واحدهای تولیدی خود را کاهش داده و

شروع به متحدسازی تأمین‌کنندگان قطعات، فروشندگان

و غیره نمودند. آنها همگام با فرآیند تصمیم‌گیری، ساختار

شرکت را تجدید نمودند بطوری‌که ساختار مبتنی بر

واحدهای کسب‌وکار محلی را به شبکه‌ای از عاملیت‌ها

در سراسر دنیا سوق دادند. این ساختار جدید، تیم رهبری

فُورد را قادر ساخت تا برخی از آن تصمیمات حیاتی را بهتر

و سریع‌تر اخذ کند. فُورد بی تردید هنوز با چالش‌هایی

روبرو است اما رویکرد مالیلی تاکنون به آن کمک کرده تا

در طوفانی که در حال حاضر صنایع جهانی خودروسازی را

در می‌نوردد، عملکردی قوی‌تر از رقیبان آمریکایی خود

داشته باشد.

آلن مالیلی، متولد ۱۹۴۵ در آکلند کالیفرنیاست. وی پس از

فارغ‌التحصیلی از دانشگاه کانزاس در سال ۱۹۶۹ جذب

بویینگ شد و در پروژه‌های مختلفی از جمله بویینگ

۷۴۷ و ۷۷۷ حضور داشت. بعد از این تجربه گرانتها در

سال ۲۰۰۶ به سمت مدیرعامل شرکت فُورد منصوب شد

و تا سال ۲۰۱۴ در این مقام حضور داشت. از اقدامات

اساسی او می‌توان به کاهش هزینه هر ساعت کار در صنعت

خودروسازی اشاره کرد که از ۷۵ دلار در هر ساعت به ۵۵

دلار در هر ساعت کاهش پیدا کرد. مکنزی در سوالی از

وی پرسیده که شیوه او برای مدیریت توانایی ذهنی و

جسمی چگونه است؟ مالیلی در پاسخ می‌گوید: شما برای

یک روز خوب باید زمان خود را با تدبیر بگذرانید. نه تنها

زمان را که انرژی خود را هم به دقت تدبیر کنید. من

هر روز از خودم می‌پرسم چه چیزاست که انرژی مرا بالا

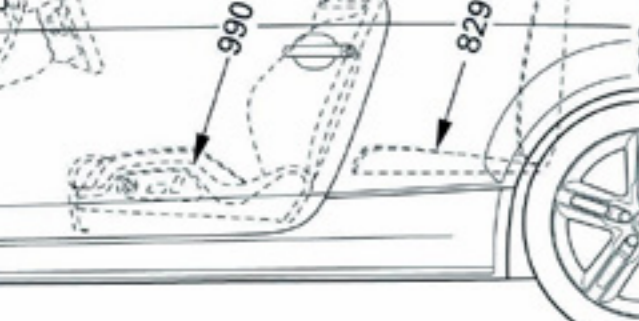
می‌برد؟ خانواده؛ دوستان، هوای خوب.

جلسات هفتگی خانواده که برنامه‌ها را در آن بررسی کرده

و پیشرفت‌ها و نیازها را بررسی می‌کنیم. شاید مهم‌ترین

کاراست که من در زندگی کرده‌ام و نتیجه آن خارج از

تصور است.

قیمت هنر

سعید معیری‌زاده

فرشید ایزدمهر

براساس تعریف اقتصاد، هر شیء که قابل عرضه باشد و برای آن تقاضایی وجود داشته‌باشد کالایی اقتصادی محسوب می‌شود. بنابراین اثر هنری نیز به‌عنوان کالایی فرهنگی تا زمانی‌که در عرصه مبادلات عرضه و تقاضا قرار گیرد، به‌عنوان کالایی اقتصادی در ساز و کار علم اقتصاد شناخته می‌شود. تفاوت علم اقتصاد با اقتصاد هنر در نحوه تولید کالای هنری، دلایل و نحوه عرضه این آثار به مصرف‌کننده می‌باشد.

انگیزه انسان برای تولید آثار هنری ریشه مشترک داشته و موضوعی جهانی است. هنر راهی برای تبادل باورها و ارتباط بین اندیشه‌ها به‌واسطه همه عرصه‌های تمدن و در همه نقاط دنیا می‌باشد. آثار هنری چشم‌اندازی مهم به فرهنگ گذشته و حال دارند، چشم‌اندازی که بیانگر ارزش‌های افراد در دوره‌های مختلف بوده و مبین روش زندگی در هر دوره می‌باشد.

وجوه مشترک آثار هنری به‌قرار زیر می‌باشند:

- تخیل که مهمترین عامل در شکل‌گیری اثر هنری است.
- شکل‌گیری تمام آثار هنری بر پایه عاطفه و احساس نه تفکر منطقی و عقلانی.
- چند معنایی بودن آثار هنری.

سیر تغییرات بنیادین رخ‌داده در طول ۱۰۰ سال اخیر در عرصه‌های گوناگون از جمله فن‌آوری، سیاست، آموزش، ارتباطات، … موجب دسترسی آسان عموم مردم به آموزش، ابزار و لوازم مورد نیاز برای تولید آثار هنری شده و بهره‌مندی از این آثار، از انحصار اغنیا و اشراف گشته است. در مقام مقایسه با سایر پیشه‌ها بروز این تحولات می‌توانست منجر به حذف حرفه‌های هنری گردد ولیکن نه‌تنها این امر محقق نشده بلکه نیاز مردم به آثار هنری روز به روز بیشتر شده است. به همان‌نسبت نیز سهم اقتصاد هنر در کل اقتصاد کشورها بالاتر رفته است.

نتیجه مطالعه صورت‌گرفته توسط موسسه Americans For Arts نشان می‌دهد که سهم اقتصاد هنر از ۳۶/۸میلیارددلار در سال ۱۹۹۲ به ۵۳/۲ میلیارد دلار در سال ۲۰۰۲ رسیده است (رشدی معادل ۴۵٪). به این عدد می‌بایست مبلغ ۸۰/۸ میلیارد دلاری را اضافه نمود که مخاطبین آثار هنری در هتل‌ها، رستوران‌ها، هزینه‌های خرید یادگاری از نمایشگاه‌ها و همایش‌ها، … صرف نموده‌اند. پر واضح است که مبالغ فوق باعث اشتغال افراد بسیاری در حرفه‌های مرتبط با هنر (مستقیم و غیرمستقیم) شده‌است.

سهم آثار هنری و خدمات ارایه‌شده مرتبط با آن معادل ۳/۲٪ از تولید ناخالص داخلی آمریکا بوده است. طبق همین برآورد ارزش آثار هنری (از تبلیغ تا آموزش رشته‌های هنری) معادل ۹۱۶ میلیارد دلار بوده است. تولید محصولات فرهنگی و هنری و ارایه خدمات مرتبط در سال ۲۰۱۱ در آمریکا موجب اشتغال ۲ میلیون نفر و پرداخت مبلغی در حدود ۲۸۹۵ میلیارد دلار به‌عنوان دستمزد به این افراد گردید. بزرگ‌ترین سهم از این بازار کار توسط صنایع فیلم‌سازی به‌میزان ۲۵ میلیارد دلار برای اشتغال ۳۱۰٬۰۰۰ نفر بوده است. فعالیت‌های عرصه فرهنگ و هنر و سرزندگی اقتصاد به‌طرق مختلف درهم‌تنیده هستند. هنر، فرهنگ و خلاقیت می‌تواند:

- فضای رقابتی جامعه را بهبود بخشد.
- مردم را تحت‌تاثیر قرار دهد.
- دید جامعه و صاحبان کاروکسب را یکبار چه کند.

- در توسعه نیروی کار ماهر مشارکت ورزد.

برای اجرای پروژه‌های توسعه اقتصادی مبتنی بر خلاقیت فرهنگی و هنری چهار موضوع اصلی باید مدنظر قرار گیرند:
نکته کلیدی اول: توسعه اقتصادی در صورت تمرکز خلاقیت در هر دو بعد سرمایه‌های فیزیکی و انسانی به‌یار خواهد‌نشست. با قرارگرفتن توانمندی صاحبان کاروکسب، هنرمندان و امکانات فرهنگی در کنار یکدیگر نتیجه مضاعف حاصل خواهدشد.

نکته کلیدی دوم: به رسمیت‌شناختن هنرهای جامعه و سرمایه‌های فرهنگی (و البته بازاریابی برای آنها) یکی از عوامل اساسی توسعه اقتصادی محسوب می‌شود.

نکته کلیدی سوم: فعالیت‌های فرهنگی و هنری می‌تواند باعث بیرون آمدن افراد از خانه‌ها و به‌میان جامعه‌آمدن آنها گردد. افزایش افراد بازدیدکننده از مجموعه آثار فرهنگی و هنری همراه با مشارکت مجریان و دست‌اندرکاران می‌تواند به ساخت سرمایه اجتماعی و اقتصاد کمک کند.

نکته کلیدی چهارم: در صورت برقراری ارتباط بین امور فرهنگی و هنری با سایر قسمت‌های جامعه (نظیر گردشگری و تولید) و سرمایه‌گذاری بروی دارایی‌هایی از این قسم، فراهم‌شدن شرایط برای بهبود اقتصاد دور از ذهن نخواهد بود.

توجه به اقتصاد هنر منجر به بهره‌مندی اقتصاد ملی از ظرفیت‌های هنر خواهدشد. بدون تردید هنر ایران می‌تواند سهمی قابل‌توجه در برنامه‌های توسعه و اقتصاد کشور همچون افزایش درآمد ملی، کارآفرینی، رشد فرهنگی و … را برعهده گیرد. توجه‌به اقتصاد هنر باعث بهره‌برداری از یک مزیت ملی در تعامل با اقتصاد و هنر جهانی خواهدشد. البته باید توجه داشت اقتصاد مجوری در هنر مدنظر نیست همچنان‌که هنر بازار محور مورد نظر نیست. در اقتصاد بازار محور، توجه به علاقه و نیاز مشتری حرف اول و آخر را می‌زند و همه تلاش‌ها حول شناخت سلیقه مشتری و تولید متناسب با آن و نیز برنامه‌ریزی برای حفظ بازار شکل می‌گیرد. آن‌چه مورد نظر است خلق اثر هنری است که نتیجه تعامل بین هنرمند و جامعه بوده و موجب ارتقای سطح آگاهی، بینش و ادراک زیبایی‌شناسانه مخاطبان و مصرف‌کنندگان می‌گردد. در دنیای پیشرفته امروز، برنامه‌ریزی‌های هدفمند اقتصادی نقشی غیرقابل‌انکار در پیشرفت کشورها دارند. اقتصاد فرهنگ و هنر یکی از مصادیق اقتصاد امروز به‌شمار می‌رود، حوزه‌ای گسترده که بسیاری از کشورهای قدرتمند دنیا به‌دلیل تاثیرگذاری بسیار زیاد محصولات هنری بر روی افکار عمومی، برنامه‌های مدونی برای هدفمندتر کردن این حوزه طراحی کرده‌اند. ■

مردی با آرزوهای بزرگ

مریم ذوالفقار | کارشناس مدیریت ارتباطات بانک خاورمیانه

◆ موفقیت سال‌های گذشته و حال حاضر شرکت هوندا مرهون شخصیت و نحوه عملکرد این کارآفرین برجسته می‌باشد.

نوع نگرش و ویژگی‌های اخلاقی او تاثیر مستقیمی در حرکت شرکت در طول زمان داشته است. هوندا شرکتی است که به دلیل نوآوری‌های موجود در آن با سایر شرکت‌ها متفاوت شده‌است.

نام او "سوئی چپرو هوندا" است و در سال ۱۹۰۶ در یکی از روستاهای ژاپن متولد شد. او مؤسس شرکت هوندا و سازنده اتومبیل و موتور سیکلت‌هایی است که در این شرکت تولید شده است. پدر وی آهنگری بود که در کنار کارش به تعمیر دوچرخه نیز می‌پرداخت و این زمینه علاقه به کار مکانیکی را در او ایجاد کرد. زمانی که هوندا برای اولین بار آگهی استخدام در یکی از مجلات تجاری را دید و آن را قبول کرد تحصیلات رسمی خود را رها کرد و در ۱۶ سالگی به توکیو رفت تا در تعمیرگاه اتومبیل شرکت آرئی شوکاتی کار کند. هوندا در آن جا دوره‌های مربوطه را به مدت ۶ سال گذراند و در ۲۰ سالگی مدیر شرکت به او پیشنهاد داد تا شعبه ای از شرکت آرئی شوکاتی را در روستای محل تولد خود باز کند. در ۲۲ سالگی هوندا تعمیرکاری بسیار ماهر شده بود و با دست‌مذهایی که تا آن روز به دست آورده بود توانست در روستای محل تولد خود تعمیرگاه کوچکی باز کند. او تحصیلات خود را دوباره از سر گرفت و همیشه آرزوی طراحی حلقه پیستون را داشت و سعی داشت آن را به شرکت تویوتا بفروشد.

در سال ۱۹۳۷ هوندا تصمیم گرفت تا کار خود را از شرکت آرئی شوکاتی جدا کند او با مطالعه و پشتکار زیاد، دانش کافی درباره نحوه ساخت رینگ را به دست آورد اما نخستین رینگ و پیستون های طراحی شده چندان مطابق با استانداردهای موجود نبود اما با پشتکار فراوان توانست طرح خود را بهبود بخشد و سرانجام تویوتا این قطعه را از او خرید و پس از آن هوندا تصمیم به راه اندازی کارخانه تولید حلقه پیستون گرفت اما برای این کار پول کافی نداشت بنابراین کارخانه ماشین سازی خود را با جمع آوری کمک های مالی بستگان و دوستان با خرید تعدادی ماشین آلات راه اندازی و تجهیز کرد. شرکت او بتدریج رشد کرد و ظرف ۲ سال برنده یک قرار داد با شرکت تویوتا، بزرگترین شرکت سازنده اتومبیل در ژاپن شد. شرکت هوندا در سال ۱۹۴۸ توسط سوئی چپرو هوندا تاسیس شد.

از سال ۱۹۵۹ هوندا محصولاتش را به ایالات متحده صادر کرد و در سال ۱۹۶۰ شرکت هوندا عملا وارد عرصه خودروسازی شد و خودروهایی را برای ارایه در بازارهای ژاپن و همچنین شرکت در مسابقات رالی تولید کرد.

این شرکت همچنین با تولید ۱۴میلیون موتور خودرو در سال به‌عنوان بزرگترین تولیدکننده موتورهای درون‌سوز جهان، شناخته می‌شود. هوندا علاوه بر صنعت خودروسازی، در حوزه‌های دیگر از جمله تولید موتورهای هواگرد، هواپیما و موتورهای جت، قایق‌های موتوری، پمپ‌های آب، تجهیزات الکتریکی، ژنراتورها و تجهیزات انتقال برق نیز فعالیت گسترده‌ای دارد.

هوندا در سال ۱۹۹۰ به نوآوری روی آورد و از فن‌آوری‌های جدید در حوزه تولید خودرو بهره گرفت. نوآوری‌های استفاده‌شده در زمینه سیستم تنظیم و کنترل سرعت، استفاده از آلومینیوم در بدنه خودروها، ارتقا تجهیزات ایمن و تولید خودروهای برقی و …

گفته‌هایی از هوندا

■ **معجزه فقط در نیروی اراده و پشتکار آدمی نهفته است.**

■ **هر یک از ما جلوه‌ای از ذات بی‌همتای خالق را در خود نهفته داریم. سهم هر یک از ما از این موهبت، شکیبایی است تا در کمین فرصت‌ها باشیم.**

برای رسیدن به موفقیت از دیدگاه سوئی چپرو هوندا سعی کنید این چند نکته را در زندگی خود رعایت کنید:

به ایده‌ها و نظریه‌های جدید اهمیت دهید.

همیشه با نشاط و سرزنده باشید.

کارتان را دوست داشته باشید و اگر به کار خود علاقه‌ای ندارید حتما در اولین فرصت کار خود را تغییر دهید.

همواره در زندگی و کار تلاش کنید.

در سال ۱۹۳۶ هوندا در مسابقات اتومبیلرانی ژاپن شرکت کرد. در سال ۱۹۶۱ موتورسیکلت‌های تولید شرکت هوندا توانست در مسابقات TouristTrophy مقام کسب نماید.

او انسانی صبور و همواره مترصد فرصت بود و توانست با توجه به نیاز جامعه محصول خود را وارد بازار کند. هونداهواره معتقد بود وقتی مدیر ارشد رابطه نزدیک با کارکنان داشته باشد مسایل را آن‌گونه که هست می‌بیند و می‌شنود.

او درباره کارکنان بر این‌باور بود که هر فرد در سازمان باید برای خودش کارکند و کسی خود را فدای سازمان نمی‌کند. به‌عقیده او کارکنان برای به‌دست آوردن لذت به شرکت می‌آیند که همین ایده باعث ایجاد نوآوری در سازمان می‌شود.

تلاش خستگی‌ناپذیر، اراده آهنین، ریسک‌پذیری زیاد، شناخت و استفاده از استعدادهای فردی از عوامل موفقیت وی بود. هوندا تلاش‌های انسان‌دوستانه زیادی انجام‌داد که شهرت وی را صدچندان کرد. داشتن رویاهای بزرگ و استفاده از نیروهای جوان از عوامل عمده جهانی بودن کارخانجات هوندا است.

شرکت هوندا چشم‌انداز خود را این‌گونه تعریف کرد که جامعه در اثر رهبری اجتماعی هوندا بهتر خواهدشد و ماموریت شرکت هوندا را رفاه اجتماعی، اقتصادی و آموزشی جوامع از طریق مشارکت فردی و همکاری جمعی اعلام کرد.

سوئی چپرو هوندا در بیست و پنجمین سالگرد تاسیس کارخانجات هوندا اعلام بازنشستگی کرد و به‌عنوان مشاورعالی به فعالیت ادامه داد و در سال ۱۹۹۱ در سن ۸۵ سالگی از دنیا رفت.

در حال‌حاضر شرکت هوندا یکی از ۱۰خودروساز برتر جهان به‌شمار می‌آید. ■

اهداف اصلی شرکت هوندا

- توجه و پاسخ به نیازهای موجود در جامعه
- توافق، درک، مشارکت و تعهد کارکنان
- به‌کارگیری درست از منابع موجود در سازمان
- افزایش منابع بالقوه
- پیشستیانی همه‌جانبه از طرح‌های تجاری شرکت هوندا

◆ خلاصه اخبار مهم اقتصادی در سال ۱۳۹۳ به کوشش مدیریت تحقیقات اقتصادی بانک خاورمیانه از منابع گوناگون گردآوری و تنظیم شده‌است.

اخبار اقتصادی ایران

■ **تصویر آماری از روند رشد اقتصادی**

بانک مرکزی رشد اقتصادی در نیمه اول سال قبل را منفی ۱/۳ درصد اعلام کند .این بانک در کنار انتشار آمار مقدماتی مربوطبه این دوره در رقم مربوط به رشد نیمه نخست سال ۹۱ بازنگری کرد. این بازنگری به‌دلیل تجدیدنظر در آمار پایه بخش کشاورزی صورت گرفته‌است. رقم رشد نیمه اول سال ۹۱ پس از بازنگری به منفی ۳/۶ درصد کاهش یافته است. ^(دنیای اقتصاد، فروردین ۹۳)

■ **ایست بهره‌وری از سال ۸۴**

پس از سال‌ها سکوت خبری، ارقام جدیدی از میزان بهره‌وری در اقتصاد ایران تا پایان سال ۸۹ اعلام شد. این ارقام نشان می‌دهد شاخص بهره‌وری در سال ۸۹، با ۲ دهم درصد کاهش نسبت به سال ماقبل، به ۱/۱۰۶ رسیده که حتی از میزان بهره‌وری در سال ۸۴ نیز کمتر است. در برنامه چهارم توسعه، رشد ۵/۲ درصدی سالانه برای بهره‌وری هدف‌گذاری شده بود و ارقام جدید نشان از تحقق نیافتن اهداف پیش‌بینی شده دارد.

(دنیای اقتصاد، خرداد ۹۲)

■ **نرخ تورم در نقطه هدف**

درحالی‌که ۸ ماه به انتهای سال باقی مانده است گزارش‌ها از قرارگرفتن نرخ تورم سالانه در نقطه هدف سال حکایت دارد. دولت در اواخر سال گذشته اعلام کرد تلاش دارد در پایان سال ۹۳ میانگین نرخ تورم سالانه را به سطح ۲۵ درصد کاهش دهد. گزارش بانک مرکزی نشان می‌دهد هدف تومی اعلام شده در پایان تیرماه محقق شده است. بنابر محاسبات بانک‌مرکزی نرخ میانگین تورم سالانه در تیرماه به ۲۵/۳ درصد رسیده است. کاهش نرخ تورم به این سطح در حالی است که نرخ تورم سالانه در پایان اسفند سال گذشته حدود ۳۵ درصد گزارش شده‌بود. ^(دنیای اقتصاد، تیر ۹۳)

■ **خروج اقتصاد از زیر صفر**

علی طیب‌نیا و محمدرضا نعمت‌زاده دو وزیر کابینه دولت یازدهم در گفت‌وگو با نشریه تجارت فردا بر مهار تورم و خروج از رکود تأکید و پیش‌بینی کردند رشد منفی تولید ناخالص داخلی تا پایان سال متوقف شود. علی طیب‌نیا، با اشاره به آمار صندوق بین‌المللی پول گفت: ارزیابی‌های صندوق بین‌المللی پول، نشان از رشد ۱/۵ تا ۲ درصد برای اقتصاد ایران دارد. ^(دنیای اقتصاد شهریور ۹۳)

■ **رشد اقتصادی خیز برداشت**

حسن روحانی، رئیس‌جمهوری با اعلام آماری جدید از نرخ رشد اقتصادی در "سه ماه اول" امسال گفت آمار و ارقام سه ماه اول امسال نشان می‌دهد که اقتصاد کشور نه تنها از رکود خارج شده، بلکه اکنون کشور با رشد ۱/۸ درصدی بدون احتساب نفت و با رشد ۲/۵ درصدی با احتساب نفت، همراه است. مثبت شدن رشد اقتصادی پس از ۸ فصل رخ می‌دهد. در سال گذشته، رشد اقتصادی با احتساب نفت منفی ۱/۹ درصد و بدون احتساب نفت منفی ۱/۱ بوده است. در سال ۹۱ نیز رشد اقتصادی به منفی ۶/۸ درصد رسیده بود. ^(دنیای اقتصاد، شهریور ۹۳)

■ **دو نیمه متفاوت اقتصاد سال ۹۲**

بانک مرکزی تحلیل رسمی خود از تحولات اقتصاد در سال گذشته را منتشر کرد. این تحلیل با تقسیم‌بندی سال ۱۳۹۲ به دو نیمه متفاوت، سکون نسبی و کندی فعالیت‌ها در نیمه نخست سال گذشته را در تضاد با ثبات نسبی و بازگشت اقتصاد به روند متعارف در نیمه دوم این سال توصیف کرده است. مطابق این تحلیل، با تغییر فضای کشور، اعتماد به سیاست‌گذار افزایش یافته و انتظارات بهبود یافته است. ^(دنیای اقتصاددی۹۳)

■ **ارز در بودجه ۹۴**

رئیس‌کل بانک مرکزی نرخ ۲۸۵۰۰ریالی را برای دلار در بودجه سال ۹۴ پیش‌بینی کرد. این در حالیست که وزیر اقتصاد اعلام کرده نرخ ارز در بودجه ۹۴ با افزایش مواجه نخواهد شد و همان ۲۶٫۵۰۰ ریال سال قبل باقی می‌ماند. ^(دنیای اقتصاد، آبان ۹۳)

اخبار اقتصادی جهان

■ **طولانی‌ترین دوره افت طلا**

به گفته کارشناسان، با بهبود چشم‌انداز شرایط اوکراین به همراه آمارهای مثبت اقتصادهای بزرگ، "سطح حمایتی" پیشین طلا که معادل ۱۲۷۵ دلار بود، شکسته شده و پیش‌بینی می‌شود تا پیدا شدن سطح حمایتی جدید، فلز زرد به کاهش خود ادامه دهد. هر اونس طلا در روزهای گذشته ۴۶ دلار از ارزش خود را از دست داده‌است. ^(دنیای اقتصاد، خرداد ۹۳)

■ **پیش بینی صندوق بین‌المللی پول از رشد جهانی**

به گزارش بلومبرگ، صندوق بین‌المللی پول اعلام کرد اقتصاد جهان در سال ۲۰۱۴، ۲/۳ درصد رشد خواهد کرد. این میزان کمتر از رشد ۳/۶ درصدی پیش‌بینی شده در ماه آوریل است اما از رشد ۲/۲ درصدی سال گذشته قوی‌تر است. این صندوق پیش‌بینی رشد سال آینده را از ۳/۹ درصد به ۴ درصد افزایش داد. بر این اساس اقتصاد روسیه به دلیل فرار سرمایه ناشی از تحریم‌ها به رشد ۰/۲ درصدی تنزل خواهد کرد. ^(دنیای اقتصاد، مرداد ۹۳)

■ **فدرال رزرو نرخ بهره را در آمریکا افزایش نداد**

در حالی‌که پیش‌تر پیش‌بینی می‌شد فدرال رزرو نرخ بهره را در آمریکا افزایش دهد، اما به‌دلیل نبود نشانه‌هایی مبنی بر رشد اقتصادی و اشتغال در این کشور، فدرال رزرو تصمیم گرفت همچنان نرخ بهره را افزایش ندهد. ^(خبرگزاری فارس،آبان ۹۳)

■ **تغییر در اقتصاد جهانی**

اقتصاد آمریکا و بازار کار این کشور پس از رکود شاهد رشد بود. این پیشرفت‌ها باعث شد تا بسیاری نسبت به اجرای برنامه بازسازی پنج ساله بدون اجرای سیاست‌های تسهیل پولی امیدوار باشند. همزمان نرخ تورم و چشم‌انداز اقتصاد کشورهای اروپایی، آسیایی و سایر نقاط جهان باعث شد تا آمریکا در اجرای سیاست‌های اقتصادی شتاب نکند.

(پایگاه خبری، تحلیلی ملث، دی ۹۳)

■ **نفت در کف ۶۶ ماهه**

بهای نفت سبک آمریکا روز گذشته در شرایطی با افت نسبتاً سنگین به زیر ۵۴ دلار رسید که این قیمت کف ۶۶ ماهه آن محسوب می‌شود. این در حالی است که نفت برنت نیز در حال حاضر در محدوده ۵۷ دلار معامله می‌شود. بررسی علل ریزش قیمت نفت در بازارهای جهانی نشان می‌دهد به‌رغم مولفه‌های اثرگذاری همچون کاهش ۶۰۰ هزار بشکه‌ای تولید لیبی، قیمت انواع نفت در بازارهای جهانی همچنان روندی کاهشی را تجربه می‌کند.

(دنیای اقتصاد، دی ۹۳)

■ **سقوط یورو در سه بازار**

در ادامه افت ارزش یورو در بازارهای جهانی، شنبه سقوط یورو به بازار داخلی رسید تا قیمت نخستین روز هفته برحسب دلار آمریکا به بهای میانگین آذرماه ۹۱ بازگشته باشد. ارزش یورو در بازار داخلی از ابتدای زمستان حدود ۸/۸ درصد سقوط کرده است. ^(دنیای اقتصاد، ۵ بهمن ۹۳)

■ **پیش‌بینی متوسط ۵۵ دلاری قیمت نفت در سال / اوپک به تاثیرگذاری گذشته برنمی‌گردد**
اژانس بین‌المللی انرژی در گزارش اخیر خود متوسط قیمت نفت در سال ۲۰۱۵ را معادل ۵۵ دلار در هر بشکه پیش‌بینی و اعلام کرد، دیگر تاثیر اوپک بر بازار نفت همانند قبل نخواهد بود ^(خبرگزاری فارس، بهمن ۹۳)

لزوم شکل‌گیری بازار رهن ثانویه

محمد کوثری

کارشناس مدیریت تحقیقات اقتصادی بانک خاور میانه

◆ تأمین مالی بخش مسکن و برقراری جریان نقدینگی موردنیاز آن، همواره یکی از چالش‌های اساسی دولت‌ها در مواجهه با بازار مسکن بوده است. کشورهای توسعه‌یافته به‌ویژه آمریکا و کشورهای اروپایی با گسترش و تعمیق بازار رهن (Mortgage Market) از طریق ایجاد بازار ثانویه، این معضل اساسی را تا حدود زیادی حل نموده‌اند و همراه با تحولات بازارهای مالی و نوآوری‌های ابزاری، بستر مناسبی برای توسعه این بخش فراهم کرده‌اند.

بازار رهن با توجه به عاملین و کارکرد آن‌ها به دو بازار اولیه و ثانویه تقسیم می‌شود. بازار اولیه رهن همان نظام‌مالی است که در آن تسهیلات دراز مدت مسکن اعطا می‌شود. بازپرداخت اصل و سود این نوع تسهیلات سال‌ها به‌طول می‌انجامد و لذا موجب کاهش قدرت وام‌دهی بانک یا موسسه اعتباری مربوطه می‌گردد. به‌منظور تسریع در بازگشت سرمایه اختصاص‌یافته به تسهیلات مسکن، بازار رهن ثانویه ایجاد می‌شود. هدف از تشکیل بازار ثانویه آن است که نقدینگی بیشتری به بازار رهن اولیه جاری شود، به‌این‌ترتیب که اعطاکننده وام رهنی برای نمونه بانک‌مسکن، قادر باشد وجه اعطایی خود را آزاد کند و وام‌های رهنی بیشتری اعطا نماید.

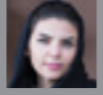
در بازار ثانویه، نقدینگی از طریق انتشار اوراق بدهی با پشتوانه رهن (Mortgage-Backed Securities) وارد بازار اولیه می‌گردد و در واقع وام‌های رهنی اعطا شده، از طریق "خرید دین" نقد می‌شوند. به‌این‌ترتیب که متقاضیان خرید واحدهای مسکونی به‌منظور تأمین مالی به بازار رهن (بانک یا موسسه اعتباری) روی می‌آورند، وام دریافت می‌کنند و در سررسیدهای مقرر اسقاط خود را می‌پردازند. در مرحله بعد بانک یا موسسه اعتباری مربوطه مطالبات خود را به شرکتی واسط می‌فروشد و وجه آن را مطابق با قوانین و مقررات از شرکت مذکور دریافت می‌کند. شرکت واسط اوراق بهداشتی مبتنی بر این مطالبه‌ها منتشر می‌نماید و از این راه ضمن تأمین مالی، سود حاصل از این فعالیت را در قالب کارمزدهای معینی دریافت می‌کند. سرمایه‌گذارانی که اوراق بدهی با پشتوانه رهن را خریداری کرده‌اند نیز، از محل جریان‌های نقدی حاصل از بازپرداخت اصل و سود وام‌های اولیه، بازدهی مورد انتظار را کسب می‌کنند.

سابقه بازار رهن ثانویه به سال ۱۹۲۸ برمی‌گردد. زمانی که کنگره آمریکا به‌عنوان بخشی از سیاست‌های بهبود اقتصاد در طول رکود بزرگ، با ایجاد موسسه ملی رهن فدرال (Federal National Mortgage Association) نخستین شرکت دولتی را به‌منظور تأمین نقدینگی لازم برای بازار مسکن تأسیس نمود. بازارهای رهن اروپایی نیز تا دهه ۱۹۹۰ به‌طور قابل‌ملاحظه‌ای توسعه یافتند و دراغلب آن‌ها رهن ثانویه شکل گرفت. اما در ایران به‌دلیل عدم توسعه و تعمیق بازار مالی، این بازار کماکان تنها به‌صورت رهن اولیه ایجادشده و به‌صورت سنتی و ناکارآمد عمل می‌کند. این بازار دارای بازیگران محدود و هزینه تأمین مالی بالاست و متکی به پس‌اندازهای محدود اqtار هدف و حمایت‌های یارانه‌ای دولت و نظام بانکی می‌باشد

فعالیت‌های رهنی در کشور چه به‌لحاظ بسترهای قانونی و حقوقی و چه از نظر ابزاری در تجهیز منابع و تخصیص بهینه آن، توسعه‌یافته نیست. پاسخگویی به تعداد محدودی از متقاضیان، پوشش پایین تسهیلات مسکن به‌ویژه در شهرهای بزرگ و همچنین کوتاه‌بودن دوره بازپرداخت تسهیلات، از جمله نواقص بازار رهن کشور به بالای ریزگرد باعث ایجاد بیماری‌هایی همچون آسم، برونشیت، سینوزیت، بیماری‌های ریوی، بیماری‌های پوستی، آلرژی و صدمه به عملکرد سیستم دفاعی بدن می‌گردد.

خشک‌شدن تالاب‌ها از ۲۰ سال پیش شروع شد زمانی که آمریکا اقدام به آزادسازی کویت از چنگال صدام کرد و از بصره به سمت بغداد حرکت کرد. در آن مقطع، مردم جنوب تشکیل بازار رهن ثانویه در اولویت قرار گیرد. ■

اهاواز ندارد

لاله ولی‌پور

دستیار مدیر عامل بانک خاورمیانه

◆ "با این شرایط، صحبت رییس سازمان حفاظت محیط‌زیست مبنی بر آگیری ۱۴۰ هزار هکتار از اراضی هورالعظیم ظرف یک سال آینده وعده‌ای بیش نیست، هرکه این فاجعه ملی را از نزدیک دیده باشد به‌خوبی درک‌کرده که زندگی به هورالعظیم باز نخواهدگشت."

این بخشی از یافته‌های خبرنگار روزنامه خراسان است که در گزارشی به‌بررسی مشکل بزرگ ریزگردها پرداخته است.

میدان نفتی آزادگان که از بزرگ‌ترین میدان‌های نفتی جهان است، اینک به بلای جان محیط‌زیست خوزستان بدل شده است. این میدان نفتی قرار بود قاتق نان سفره‌های مردم خوزستان شود، اما حالا بلای جانشان شده. به گزارش روزنامه خراسان، اکتشافات در این میدان نفتی از سال ۷۶ آغاز شده و از سال ۸۹ با سپردن کار به شرکت ملی نفت چین، شکل جدی‌تری به‌خود گرفته است. اما خشک‌کردن تالاب هورالعظیم برای رسیدن به نفت ازسال‌ها قبل آغاز شده‌بود. در حقیقت میدان نفتی آزادگان چیزی نیست جز همان تالاب هورالعظیم که خشک می‌شود تا نفت از آن بیرون کشیده شود. گزارش روزنامه خراسان که در تاریخ ۲۹ بهمن‌ماه ۱۳۹۳ منتشر شده علت اصلی پدیده

ریزگردها را در استان خوزستان همین مساله عنوان کرده و از قول یکی از بومیان منطقه نوشت: "انچه ما در طول این هشت‌سال دیده‌ایم، مؤید این موضوع است که شرکت نفت جلوی وارد شدن آب به هور می‌گیرد و از سوی دیگر آب را از سمت عراق از هور خارج می‌کند تا کار برای خشک کردن هور و استخراج نفت هموار شود. با این کار تالاب خشک می‌شود و آنچه باقی می‌ماند، خاکی است که با گرم شدن هوا و وزش باد در هوای منطقه پخش می‌شود. به حدی که در تابستان‌ها به زحمت می‌توان یک متر جلوتر را دید." خوزستان استانی با جمعیت ۵ میلیونی و اهواز شهری با جمعیت ۱/۵ میلیونی است. این استان در هفته‌های اخیر با مشکل حاد ریزگردها روبه‌رو بوده و موقتاً باد و باران به فریاد این استان رسیده است. مشکل ریزگردها به شکلی بوده که معاون اول رئیس‌جمهوری به عراق سفر کرد تا در مورد راه‌حل‌های پیش‌گیری از این اتفاق، به مقامات عراقی رایزنی کند. رییس سازمان محیط‌زیست و وزیر بهداشت به خوزستان رفتند تا مشکل را از نزدیک لمس کنند. وزیر بهداشت نابد شدن پوشش گیاهی را از عوامل اصلی بروز این پدیده برشمرده است. سدسازی‌های متعدد و غیرکارشناسی، بی‌تفاوتی ملی نسبت به محیط‌زیست و خیلی عوامل دیگر چالش ریزگردها را تشدید کرده است.

امروز را برای محیط زیست کشور باید بدترین روز در نظر بگیریم. با سفر این مسوول و آن مسوول، مشکلات حل نمی‌شود.

ریزگردها از ترکیبات پیچیده‌ای از عناصر شیمیایی مانند سیلیس، کربن، کلسیم، پتاسیم و برخی مواد آلی خطرناک تشکیل می‌شوند که اثرات مخرب جبران‌ناپذیری بر محیط‌زیست، سلامتی انسان، پوشش گیاهی، اقتصاد، هدر رفتن خاک و … دارد. غلظت بالای ریزگرد باعث ایجاد بیماری‌هایی همچون آسم، برونشیت، سینوزیت، بیماری‌های ریوی، بیماری‌های پوستی، آلرژی و صدمه به عملکرد سیستم دفاعی بدن می‌گردد. خشک‌شدن تالاب‌ها از ۲۰ سال پیش شروع شد زمانی که آمریکا اقدام به آزادسازی کویت از چنگال صدام کرد و از بصره به سمت بغداد حرکت کرد. در آن مقطع، مردم جنوب

اهواز ندارد

اهواز ندارد

عراق علیه صدام قیام کردند ولی به ناگاه آمریکا دست از سرنگونی صدام برداشت و صدام علیه شیعیان عراقی وارد جنگ شد.

در این جنگ شیعیان به تالاب‌ها پناه بردند. صدام دستور وحشیانه‌ای داد تا کانالی به طول ۵۰ کیلومتر و عرض ۲ کیلومتر برای انتقال آب تالاب به دجله حفر کنند. این بزرگ‌ترین ضربه‌ای است که یک فرد به‌تنهایی می‌تواند به اکوسیستم طبیعی بزند. تصاویر ماهواره‌ای نشان می‌دهند که پس از حفر این کانال چگونه تالاب‌ها رو به خشکی گذاشتند.

تالاب‌های جنوب عراق، معروف به تالاب‌های بین النهرین، شامل تالاب بزرگ یا هورالهوریه یا هورالعظیم، هورالحمار و هور مرکزی با مساحتی در حدود ۲۰۰۰۰ کیلومتر مربع هستند که در اواسط دهه ۷۰ میلادی بزرگ‌ترین تالاب خاورمیانه و از بزرگ‌ترین تالاب‌های جهان محسوب می‌شدند و به‌صورت دریاچه‌های مرتبط در عراق و ایران وجود داشته‌اند. برنامه محیط‌زیست سازمان‌ملل UNEP در سال ۲۰۰۱ بر مبنای عکس‌های ماهواره‌ای اعلام کرد که بیش از ۹۰درصد تالاب‌ها در عراق خشک شده و فقط بخش کوچکی در حدود ۹ درصد یعنی حدود ۱۰۰۰ کیلومترمربع درمرز ایران و

عراق باقی مانده که در صورت عدم حفاظت خشک خواهد شد. در این گزارش از این تغییرات با عنوان فاجعه زیست‌محیطی یاد شده و علل خشکی این مناطق، ایجاد سدهای بالادست در کشورهای منطقه بخصوص ترکیه و عراق، ایجاد کانال‌های تخلیه‌ای توسط رژیم صدام و اثرات جنگ برشمرده شده است و خواستار آزادسازی سریع آب جهت احیا این تالاب‌ها شده است.

یکی از دلایل ورود ریزگردها به ایران، ساخت همین سدها است که باعث خشکی تالاب‌های جنوب عراق و ایران شده‌اند. سدهایی که حق آب مناطق پایین دست و تالاب‌ها را رعایت نمی‌کنند و خود با تبخیر حجم قابل توجهی از آب ذخیره شده باعث اتلاف آب می‌شوند. در ایران رطوبت تالاب‌های هورالعظیم، شادگان و بادمژ سب تعدیل دما می‌شدند به همین دلیل در دهه ۶۰ شمسی به ندرت دمای هوا به بیش از ۴۵ درجه سانتیگراد افزایش پیدا می‌کرد. حالا با خشک شدن ۵۰ درصدی تالاب‌ها در خوزستان تعداد روزهایی که دمای هوا به بیش از ۴۵ درجه می‌رسد، زیادت‌ر شده و حتی در روزهایی دمای هوا به بیش از ۵۰ درجه می‌رسد. وقتی اثرات زنجیره‌ای در به‌وجود آمدن ریزگردها را بررسی کنیم درمی‌یابیم که وقتی دمای هوا گرم شود، رطوبت خاک از بین می‌رود. به همین دلیل در گذشته خاک مرطوب با وزش باد موثر ۱۰ متر بر ثانیه هم بلند نمی‌شد اما امروز با وزش باد ۳ تا ۵ متر بر ثانیه بلند می‌شود که سبب تشدید پدیده ریزگردها شده است.

برنامه‌هایی که برای حل مشکل ریزگردها باید اجرایی شوند:

احیای تالاب‌ها، تعیین الگوهای جوی موثر بسر تولید گرد و غبار و اولویت‌بندی کانون‌های موثر، توسعه و ارتقای سامانه مدل‌سازی پیش‌آگاهی. ارتقای زیرساخت‌های فساوری برای پیش‌بینی به موقع، اجرای عملیات بیابان زدایی و کنترل کانون های بحران، توسعه نهال کاری و ایجاد جنگل‌های دست کاشت بیابانی، ایجاد ریزگردهای مناسب در جاده‌های میدان‌های نفتی، تجهیز مراکز خدمات تشخیصی و مراقبتی بیماری‌های ناشی از استنشاق گرد و غبار و پیش‌بینی اعتبارات مورد نیاز اجرای این برنامه‌ها. ■

جشن نوروز

| تحریریه آفتاب خاورمیانه |

هر روزی که در آن یادبودی از خوشی و شادمانی برای گروهی از مردم باشد جشن نامیده شده‌است. "نوروز" که به مفهوم "روز نو" است، روز اول فروردین، نخستین ماه سال خورشیدی و بزرگترین جشن ملی و قومی ایرانیان است. در ادبیات ایران هر جا از واژه عید استفاده شده مراد دو عید بزرگ مسلمانان یعنی عیدقربان و عیدفطر است ولی برای مناسبت‌های دیگری که ویژه شیعیان است نیز از این واژه استفاده می‌شود مانند عیدغدیر، عیدمبعث و عیدنیمه‌شعبان. برای مناسبت‌هایی مانند نوروز یا مهرگان از اصطلاح جشن استفاده شده‌است.

◆ بر اساس شاهنامه، منشا عید نوروز را به جمشید سرسلسله پادشاهان پیشدادی نسبت داده‌اند. براساس این داستان جمشید در دوره نخست حکومت خود تاج‌گذاری نموده و بر تخت نشست و دستور داد که این روز را با عنوان روز نو جشن بگیرند .

در تاریخ بلعمی آمده‌است: " و نخستین روز که جمشید به مظالم نشست روز هر مز بود از ماه فروردین، پس آن روز را نوروز نام کرد که تا اکنون سنت گشت." ابوریحان بیرونی هم در کتاب "آثار الباقیه" می‌گوید: "دانشمندان ایران می‌گویند که در این روز ساعتی است که فرشته فیروز ارواح را برای انشای خلق می‌راند و فرخنده‌ترین ساعات آن ساعت آفتاب است که در صبح نوروز فجر سپید به منتهای نزدیکی خود به زمین می‌رسد و مردم به نظر کردن بر آن تبریک می‌جویند و این روز "روز مختاری" است زیرا نام روز هورمزد است که اسم خداوند تعالی می‌باشد و آفریدگار و صانع و پرورنده دنیا و اهل آن است و او کسی است که واصفان، توانا نیستند و جزئی از اجزای نعمت‌های او را توصیف کنند."

حکیم عمر خیام که در زمان سلطان ملکشاه سلجوقی تقویم جلالی را با دقیق‌ترین قواعد نجومی طراحی کرد در کتاب نوروزنامه می‌نویسد: "چون کیومرث‌اول از ملوک عجم به پادشاهی بنشست خواست که ایام سال و ماه را نام نهد و تاریخ بسازد تا مردمان آن را بدانند . بنگریست که آن روز بامداد، آفتاب به اول دقیقه حمل آمد. موبدان را گرد کرد و بفرمود که تاریخ از اینجا آغاز کنند و موبدان جمع آمدند و تاریخ نهادند." و در همین کتاب در مورد ایجاد نوروز اضافه می‌کند "اما سبب نهادن نوروز آن بوده‌است که چون بدانستند که آفتاب را دو دور بُوَد: یکی آنگه هر سیصد و پنچ روز و ربعی از شبانه روز به اول دقیقه حمل باز آید. (لیک) به‌همان وقت و روز که رفته بود، بدین دقیقه نتواند آمدن چه هر سال از مدت همی کم شود و چون جمشید آن روز را دریافت نوروز

نام‌نهاد و جشن و آیین آورد و پس از آن پادشاهان و دیگر مردمان بدو اقتدا کردند."

در هر حال جدا از این که ریشه نوروز چه بوده آنچه به‌طور قاطع برای ما عیان است، ایرانیان با تمدنی بسیار کهن و درخشان از قدیم‌ترین دوران، این روز فرخنده و زیبا را که آغاز حیات دوباره طبیعت است، جشن می‌گرفته‌اند. طبق اسناد تاریخی در زمان داریوش کبیر در حدود پانصد سال قبل از میلاد این روز مبدا سال جدید و روز جشن ملی بوده‌است.

مردم بابل از دوران‌های بسیار قدیم، روز اول سال را، عموماً در اعتدال بهاری (۲۱ مارس) جشن می‌گرفتند. این زمان اول بهار و آغاز فصل نو است، زمانی که طبیعت از خواب زمستانی بیدار می‌شود. از لوحه‌ها چنین بر می‌آید که این جشن تقریباً از ۲۳۴۰ سال پیش از میلاد، شناخته‌شده بود.

استاد مهرداد بهار عقیده دارد، از سه‌هزار سال پیش‌ازمیلاد، در آسیای غربی دو جشن بزرگ رواج داشته‌است، جشن آفرینش در اوایل پاییز و جشن رستاخیزی که در آغاز بهار، برگزار می‌شده‌است. احتمالاً نوروز در ایران قبل از هخامنشیان وجود داشته است.

در دوران هخامنشی ستاره‌شناسان با محاسبات دقیق توانستند با در نظرگرفتن کیبسه‌های ۱۲۰ ساله (پس از گذشتن ۱۲۰ سال، یک ماه کیبسه می‌گردند). نوروز را همواره در نقطه اعتدال ربیعی یا نزدیک به آن ثابت نگه‌دارند. این شیوه تا زمان انقراض سلسه ساسانی ادامه داشت. پس از ورود اسلام به ایران ابتدا با انجام جشن‌های باستانی مخالفت می‌شد ولی در زمان خلافت بنی‌عباس جشن‌نوروز دوباره رسمیت یافت . به‌دلیل محاسبه ایام سال بر حسب ماه‌های قمری تعیین نوروز با مشکلاتی همراه بود تا در زمان سلطان ملکشاه سلجوقی از عمر خیام نیشابوری خواسته شد که ترتیب تقویمی با محاسبه سال و ماه، موافق قواعد نجومی تعیین کند تا نوروز همیشه ثابت باشد. گاهشمار خیام معروف‌به تقویم‌جلالی از آن

زمان معیار محاسبات گاهشماری قرار گرفت که جزو دقیق‌ترین تقویم‌های تاریخ جهان است.

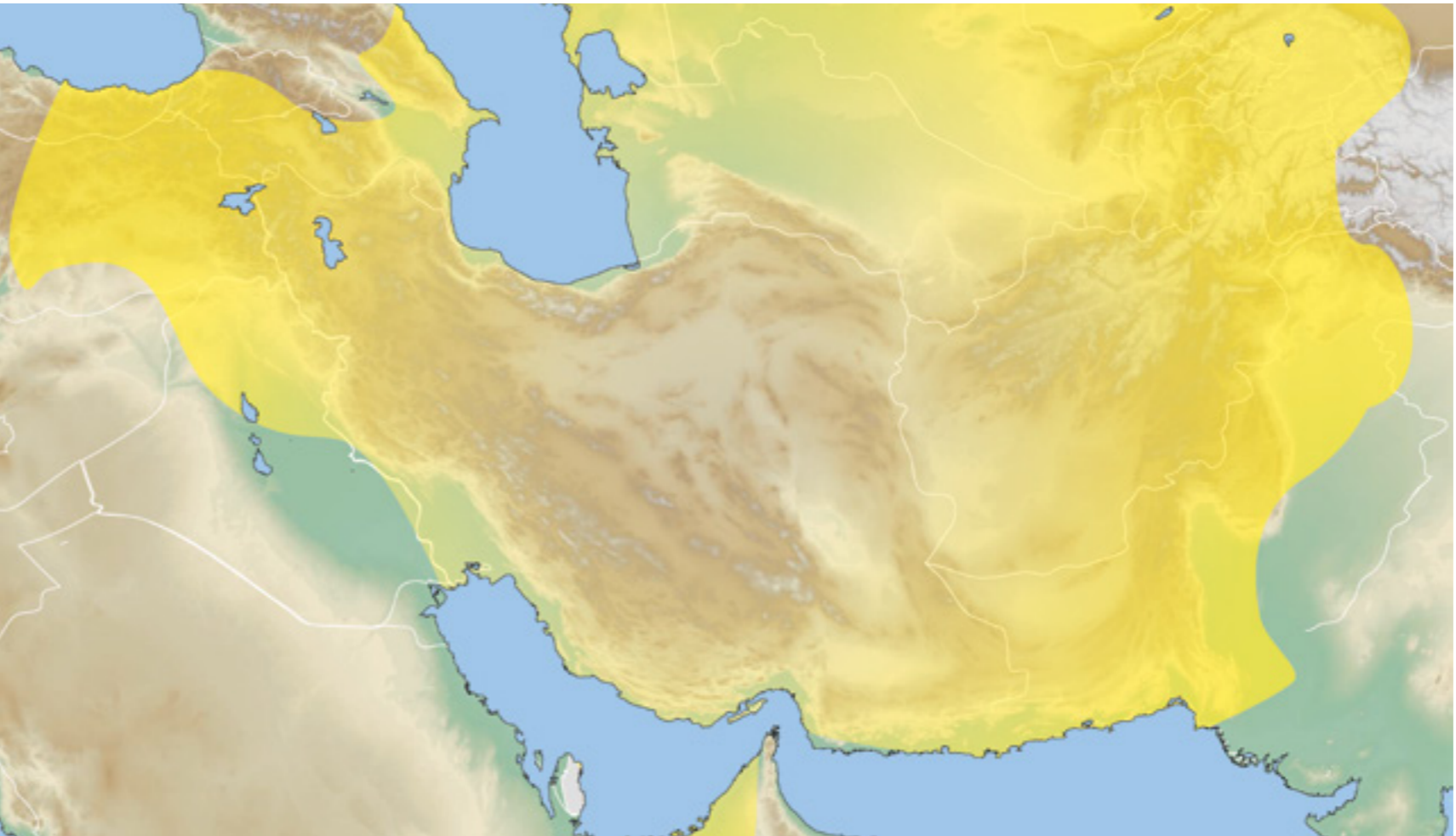
روز نخست فروردین‌ماه، نوروز عامه یا نوروز کوچک خوانده می‌شد. پنج روز اول فروردین جشن نوروز صورتی همگانی داشته و عموم مردمان به اجرای مراسم و سرور و شادمانی می‌گذرانیده‌اند، از این‌رو آن را نوروز عامه نامیده‌اند.

ایرانیان عقیده داشتند که در ایام نوسوروز ارواح درگذشتگان از جایگاه آسمانی خود به زمین و به خانه‌های خویش باز می‌گردند. بازماندگان برای پذیرایی از آنها سفره‌ای رنگین می‌گسترانند و انواع خوراک‌ها را در آن می‌نهادند تا ارواح درگذشتگان از پذیرایی و صفا و پاکیزگی بازماندگان، دل‌خوش شده و آنان را برکت عطا کنند. این رسم پایه سفره نوروزی یا هفت سین شد.

یکی از آیین‌های که پیش از نوروز تدارک آن مرسوم بوده، پروردن سبزه می‌باشد. به موجب روایتی کهن، بیست‌وپنچ روز پیش از عید، ستون‌هایی از خشت خام اطراف حیاط دربار برپا می‌کردند و بر فراز هر ستون نوعی دانه از حبوبات می‌کاشتند و خوبی و بدی رویش غلات را در سالی که در پیش بود، از چگونگی رویدن آن پیش‌بینی می‌کردند. معمول بود به رشد این دانه‌ها نگرسیسته و به هر یک از دانه‌هایی که بیشتر بار آمده بود، تقال می‌زدند که آن محصول در سال بیشتر خواهد بود. در خانه‌ها نیز در ظروف ویژه سبزه به‌عمل می‌آوردند. هر کدام از مردمان در ظرفی یا چیزی مانند آن اقلامی از دانه‌ها از قبیل گندم، جو، برنج، لوبیا، عدس، ارزن، نخود، کنجد، باقلا، ذرت و ماش می‌کاشتند.

در نوروز و مهرگان رسم بود که نمایندگان و بزرگان و فرمانروایان ایالات و اشراف و عامه‌مردم هر یک به توانایی و استطاعت، هدایایی را به دربار اهدا می‌کردند.

در نوروز مردم به یکدیگر شیرینی هدیه می‌دادند و این رسم در دوران ساسانی همگانی بوده‌است. در نوروز‌بزرگ، پیش از لب‌به سخن‌گشودن، شیرینی می‌خوردند.■

◆ چیدن سفره هفت سین یکی از مهمترین آداب استقبال سال نو است.در گذشته پارچه سفره هفت سین معمولاً سفید و تمیز بود که هفت نوع خوردنی که با حرف سین آغاز می‌شد بر روی آن چیده می‌شد که شامل: سیر، سرکه، سماق، سمنو، سبزی، سنجد و سیب بود و با اشیا و مواد دیگر تکمیل می‌گشت.

آداب چیدن از این قرار بود که ابتدا سفره را در محل مناسبی در بالاترین قسمت اتاق پهن می‌کردند و یک جلد کتاب مقدس (با توجه به اینکه عید نوروز عید ایرانیان است و مختص مسلمانان نیست، هر خانواده کتاب مقدس دین خود را بر سفره می‌گذاشت) در وسط سفره گذاشته، کاسه آب و یک گلاب پاش در دو طرف آن قرار داده، آیینه را در بالا و بشقابی آرد و نان بریده را در دو طرف آب و گلاب قرار داده و چهار گوشه سفره را با چهار شمعدان روشن می‌کردند که نشانه رحمت، گشاده دستی، روشنایی و خیر و برکت بود.

مواد هفت‌سین نیز بر روی سفره قرار داده می‌شد که نشان از برکت، سلامتی، زایش، زیبایی و شادابی بود. اسفند برای رفع چشم‌زخم و شیرینی برای شیرین‌کامی بر سر سفره آورده می‌شد. یک کاسه آب که نارنجی در آن انداخته بودند هم جزو ضروریات سفره بود زیرا نام نارنج (نار-نج) را به‌معنی بدون رنج معنا می‌کردند و حضور این میوه را دافع درد و رنج می‌دانستند. ■

از کتاب تهران قدیم/ جعفر شهری

ما را هم به سفره هفت سین خود میهمان کنید

از سفره هفت‌سین چیده‌شده در منزل تان عکس بگیرید و برای ما ارسال نمایید.

عکاسی می‌تواند با دوربین یا گوشی تلفن باشد.

به سه عکس برگزیده به انتخاب هیات داوران جوایزی اهدا خواهدشد.

ده عکس برتر در نشریه آفتاب خاورمیانه منتشر می‌شود.

آیین‌نامه مسابقه:

- هر شرکت‌کننده می‌تواند یک عکس ارسال کند. (دیجیتال یا آنالوگ به‌صورت فایل اسکن شده)
- عکس با فرمت JPEG و حداکثر سایز ۴ مگابایت باشد.
- برای نام‌گذاری فایل‌ها نام‌خانوادگی و شماره همراه عکاس تایپ شود. (مثال: Taravati.۰۹۱۲۱۲۳۴۵۶۷)
- عکس مورد نظر خود را تا تاریخ ۲۰ فروردین ۱۳۹۴ به Info@middleeastbank.ir ارسال نمایید.

فلسفه نوروز

◆ نوروز که قرن‌های دراز است بر همه جشن‌های جهان فخر می‌فروشد، از آن رو "هست" که یک قرارداد مصنوعی اجتماعی و یا یک جشن تحمیلی سیاسی نیست، جشن جهان است و روز شادمانی زمین، آسمان و آفتاب، و جوش شکفتن‌ها و شور زادن‌ها و سرشار از هیجان هر "آغاز".

جشن‌های دیگران، غالباً انسان‌ها را از کارگاه‌ها، مزرعه‌ها، دشت و صحرا، کوچه و بازار، باغ‌ها و کشتزارها، در میان اطاق‌ها و زیر سقف‌ها و پشت درهای بسته جمع می‌کند: کافه‌ها، کباب‌ها، زیرزمینی‌ها، سالن‌ها، خانه‌ها ... در فضایی گرم از نفت، روشن از چراغ، لرزان از دود، زیبا از رنگ و آراسته از گل‌های کاغذی، مقوایی، مومی، بوی کندر و عطر و ... اما نوروز دست مردم را می‌گیرد و از زیر سقف‌ها، درهای بسته، فضاهای خفه، لای دیوارهای بلند و نزدیک شهرها و خانه‌ها، به دامن آزاد و بیکرانه طبیعت می‌کشاند: گرم از بهار، روشن از آفتاب، لرزان از هیجان آفرینش و آفریدن، زیبا از هنرمندی باد و باران، آراسته با شکوفه، جوانه، سبزه و معطر... تمدن مصنوعی ما هر چه پیچیده‌تر و سنگین‌تر می‌گردد، نیاز به بازگشت و بازشناخت طبیعت را در انسان حیاتی‌تر می‌کند و بدین گونه است که نوروز، برخلاف سنت‌ها که پیر می‌شوند و فرسوده و گاه بیهوده، رو به توانایی می‌رود و در هر حال، آینده‌ای جوان‌تر و درخشان‌تر دارد. ■

دکتر علی شریعتی

بانک خاورمیانه علاوه بر ارائه تمامی خدمات یک بانک تجاری، سایر خدمات حوزه بازار پول و سرمایه را به صورت مستقیم و یا از طریق ایجاد شرکت‌های زیر مجموعه یا وابسته با رعایت مقررات و ضوابط بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران و سازمان بورس و اوراق بهادار فراهم نموده است.

● **شرکت تامین سرمایه کاردان**

تهران، بلوار نلسون ماندلا، خیابان رحیمی، پلاک ۴، واحد ۲۰۳ - ۲۶۲۰۲۲۰۹ - ۲۶۲۰۲۲۴۷
www.kardan.ir

● **شرکت کارگزاری بانک خاورمیانه**

تهران، خیابان خرمشهر، خیابان شهید عربعلی، نبش خیابان ۵۱، پلاک ۵، طبقه دوم - ۸۸۱۷۳۸۴۷ - ۸۸۱۷۱۸۶۹
www.mebbco.com

● **شرکت بیمه زندگی خاورمیانه (در شرف تاسیس)**

تهران، خیابان قصیر، نبش خیابان پنجم، پلاک ۲ - ۴۲۱۷۸۷۱۰
www.middleeastbank.ir

● **شرکت صرافی**

تهران، سعادت آباد، بالاتر از میدان سرلشکر شهید طهرانی مقدم، نبش کوچه هفتم - ۲۲۱۳۵۴۴۶

● **شرکت فن آوری اطلاعات داده پردازان سیمای آفتاب**

تهران، خیابان خرمشهر، خیابان شهید عربعلی، نبش خیابان ۵۱، پلاک ۵، طبقه سوم - ۸۸۵۱۶۱۴۲
www.dsa.co.ir

شعب بانک خاورمیانه

تهران	آفتاب	۱۰۰۱	میدان ونک، خیابان شهید خدای، تقاطع خیابان آفتاب	۸۸۶۲۳۷۵۰
تهران	نوبخت	۱۰۰۲	خیابان خرمشهر، خیابان شهید عربعلی، نبش خیابان یازدهم	۸۸۵۳۷۴۳۸
تهران	نیوران	۱۰۰۳	خیابان شهید باهنر، بعد از سه راه یاسر، جنب مسجد سجاد	۲۲۷۵۹۳۹۸
تهران	الهیه	۱۰۰۴	خیابان شهید فیاضی، خیابان آقابزرگی، نبش بن بست بیژن	۲۲۳۹۰۹۹۱
تهران	مهبستان	۱۰۰۵	شهرک قدس، خیابان ایران زمین، مجموعه ورزشی مهبستان	۸۸۵۶۱۶۵۶-۷
تهران	سعادت آباد	۱۰۰۶	سعادت آباد، بالاتر از میدان سرلشکر شهید طهرانی مقدم، نبش کوچه هفتم	۲۲۳۸۲۹۳۸
تهران	بخارست	۱۰۰۷	خیابان قصیر، نبش خیابان پنجم	۸۸۷۲۹۹۲۵
تهران	زعفرانیه	۱۰۰۸	خیابان ولنجک، انتهای خیابان سیزدهم، تقاطع نارالله	۲۲۴۲۴۷۸۲
اصفهان	اصفهان	۳۰۰۱	میدان فیض، نبش خیابان میر	۰۳۱-۳۶۶۴۴۶۸۳-۸۸
تبریز	تبریز	۴۵۰۱	شهرک ولی عصر، فلکه رودکی، خیابان رودکی، نبش کوچه سحر	۰۴۱-۳۳۲۷۲۶۰۵-۹
شیراز	شیراز	۷۲۰۱	بلوار ستارخان، تقاطع عفیف آباد	۰۷۱-۳۶۲۶۸۸۰۷

تلفن: ۴۲۱۷۸۰۰۰ | دورنگار: ۸۸۷۰۱۰۹۵
کدپستی: ۱۵۱۳۶۴۵۷۱۷ | صندوق پستی: ۴۴۴۵ - ۱۵۸۷۵
www.middleeastbank.ir
info@middleeastbank.ir

سامانه اختصاصی مدیریت نقدینگی

- اصلاح اطلاعات پرداخت تا پیش از اولین تایید توسط اولین امضادار
- دریافت اطلاعات مربوط به دریافتی‌های آتی بر اساس اطلاعات پرداخت کننده (به شرطی که پرداخت کننده وجوه نیز از طریق سامانه مدیریت نقدینگی بانک خاورمیانه، اطلاعات پرداخت به ذینفعان خود را ثبت نماید).
- دریافت اطلاعات مربوط به چک‌های وصولی از سایر شرکت‌ها
- ثبت اطلاعات مربوط به حساب‌های شرکت نزد سایر بانک‌ها

برنامه‌های آینده سامانه مدیریت نقدینگی

- انتقال اطلاعات پرداخت از سیستم حسابداری شرکت به سامانه مدیریت نقدینگی و نیز انتقال اطلاعات صورتحساب بانکی به سیستم حسابداری شرکت از طریق فایل و بدون نیاز به وارد کردن مجدد داده
- دریافت اطلاعات مربوط به مانده حد اعتباری مصوب شرکت و ارسال درخواست استفاده از حد موجود به منظور پوشش کسری‌های احتمالی
- آموزش استفاده از سامانه مدیریت نقدینگی در کارگاه‌های آموزشی در محل ساختمان مرکزی بانک خاورمیانه یا توسط همکاران اداره توسعه عملیات بانکی راه دور بانک خاورمیانه در محل فعالیت مشتریان محترم بانک ارائه می‌شود.

- به دلیل فراموشی یا عدم برنامه‌ریزی و مدیریت صحیح وجوه
- کاهش نیاز مشتری به تسهیلات بانکی با در اختیار داشتن امکان مدیریت و جابجایی تاریخ پرداخت‌های آینده بر اساس گزارش وجوه دریافتی احتمالی از سایر شرکت‌ها
- آزاد شدن جریان نقدینگی در داخل زنجیره
- دریافت اطلاعات مربوط به عملیات بانکی آینده بین اعضای زنجیره به صورت لحظه‌ای
- برنامه‌ریزی برای پرداخت‌های آتی بر اساس پیش‌بینی جریان‌های نقدی ورودی

- گزارش‌گیری از تراکنش‌ها بر اساس وضعیت پرداخت: پرداخت‌های ثبت شده، پرداخت‌های تایید شده، پرداخت‌های انجام شده، پرداخت‌های تغییر مبلغ داده شده و پرداخت‌های به تعویق افتاده
- اخذ رتبه اعتباری بالاتر در صورت داشتن سهم بالای پرداخت‌های تایید شده در سررسیدهای تعیین شده و امکان استفاده سریع‌تر از تسهیلات بانکی به عنوان یکی از معیارهای ارزیابی ریسک نقدینگی شرکت‌ها

خدمات سامانه مدیریت نقدینگی

- ثبت وقایع مالی آینده شرکت شامل انواع پرداخت‌های آتی و اطلاعات چک‌های صادره

در راستای ارتقای سطح کیفی خدمات، بانک خاورمیانه سامانه مدیریت نقدینگی را به منظور تسهیل امور مشتریان شرکتی ارائه می‌کند. این سامانه برای شرکت‌های مختلف عضو یک زنجیره تامین بیشترین کاربرد را دارد و بهترین بازدهی آن زمانی است که همه حساب‌های شرکت و حساب ذینفعان و مشتریان شرکت نیز در بانک خاورمیانه متمرکز باشد. اساس فعالیت سامانه مدیریت نقدینگی، ثبت عملیات بانکی شرکت‌ها در آینده و ارائه گزارش‌های مدیریتی است. این سامانه نیاز شرکت‌ها به صدور چک‌های مدت‌دار و مراجعه به اطلاعات گذشته برای انجام پرداخت‌های به‌روز را به حداقل می‌رساند. با کمک این سامانه، به محض ثبت اطلاعات مربوط به فاکتورهای دریافتی، اطلاعات مربوط به پرداخت آنها شامل مبلغ و تاریخ پرداخت، ثبت شده و عملیات مربوط به پرداخت نهایی در سررسید انجام می‌شود. کنترل موجودی حساب نیز در آخرین مرحله کار صورت می‌گیرد. گزارش‌های سامانه، تاریخ پرداخت و میزان کسری‌های احتمالی حساب‌های شرکت را برای آینده نشان می‌دهد که به مدیر مالی شرکت این فرصت را می‌دهد تا برای جبران این کسری‌ها و انجام تعهدات در برابر ذینفعان برنامه‌ریزی کند.

مزایای سامانه مدیریت نقدینگی

- جایگزینی دستور پرداخت‌های الکترونیکی به جای چک‌های کاغذی و رفع مشکل چک‌های برگشتی

جشنواره اسب‌های سیلیمی

عکس: هومن جهانگرد

جشنواره اسب‌های سیلیمی عرب پنج‌شنبه دوم بهمن ماه با حمایت بانک خاورمیانه، حامی فرهنگ و اصالت در باشگاه اسب‌سواری دشت بهشت در محمدشهر کرج برگزار شد. در این جشنواره استثنایی که در نوع خود کم‌نظیر محسوب می‌شود، تعدادی از زیباترین اسب‌های سیلیمی عرب متعلق به صاحبان ایرانی نمایش داده شدند. این مراسم با سخنان جناب آقای دکتر پرویز عقیلی‌کرمانی مدیرعامل بانک خاورمیانه آغاز شد. ایشان ضمن خوش آمدگویی به میهمانان داخلی و خارجی مراسم ابراز امیدواری کردند بانک خاورمیانه بتواند بهترین خدمات بانکی را به مشتریان خود ارائه کند. همچنین در این مراسم برخی از اعضای هیات مدیره بانک خاورمیانه حضور داشتند. رییس و مسوولان فدراسیون سوارکاری، سفیران کشورهای یمن، مصر، لیبی، کره جنوبی، سودان، ویتنام، اسلواکی، بوسنی و هرزگوین و آفریقای جنوبی و تعدادی از مدیران، بازرگانان و علاقه‌مندان به ورزش سوارکاری، میهمانان این مراسم بودند.

حکمی فرما کہ گردد ایام بہ کام